

Katolická církev v České republice

Milé čtenářky, milí čtenáři,

předkládaná publikace o římskokatolické církvi se vám může jevit jako muzejní historie, ovšem pokud ji prolistujete a rozhlédnete se po naší krásné zemi, zjistíte, že je to také přítomnost. Mnohé se změnilo. Historie církve v této zemi je také historií tohoto národa. A historie národa, historie obyvatel této země, byla a je historií církve. Posláním církve je služba člověku a my chceme plnit Ježíšovu výzvu: „Nepřišel jsem, aby se mi sloužilo, ale abych sloužil.“

Krásná a jedinečná pastorální konstituce Druhého vatikánského koncilu „Radost a naděje“ začíná slovy: „*Radost a naděje, smutek a úzkost lidí naší doby, zvláště chudých a všech, kteří nějak trpí, je i radostí a nadějí, smutkem a úzkostí Kristových učedníků.*“ To je úkol, o který se snaží statisíce žen a mužů v této zemi. Odborný statistický odhad říká, že na našem území žijí více než 3 miliony římských katolíků i bezmála dvě desítky tisíc našich východních bratří v řeckokatolické církvi, se kterými vytváříme jednotu. A téměř 1 milion ostatních křesťanů, kteří se shromažďují v různých církvích. Ekuumenická spolupráce se v naší zemi opravdu daří a je to spolupráce zocelená desetiletými pronásledováními a šikanováními.

Můžete sami pozorovat přítomnost církve, která se modlí v nádherných chrámech, z nichž převážná část prošla generálními opravami díky spolupráci se samosprávami, se státní správou, ale také díky velké obětavosti sponzorů a dobrovolných pracovníků. Můžete vidět církve, která pečuje o výchovu v církevních školách a jiných obdobných zařízeních. Můžete také vidět, že církve je velice různorodá a členitá. Nejsou to jenom farnosti a biskupství, ale také řeholní komunity, opatství, kláštery a jejich aktivity. Je to i práce se sdělovacími prostředky, protože chceme, aby Boží slovo, Ježíšovo slovo, bylo přítomné v naší společnosti. Nesmírně záslužnou a velikou práci vykonávají církevní charity, které se opravdu starají o ty nejpotřebnější. Charity vytvářejí několika desetitisícovou armádu dobrovolníků a jejich péče směřuje ke starým, nemocným, hendikepovaným bez rozdílu národnosti a konfese.

Tato útlá publikace i s obrazovým doprovodem tedy vypovídá mnohé o životě církve v této zemi v současnosti; ukazuje, že současnost vyrostla z minulosti a zejména péčí o novou generaci mífí i k budoucnosti.

kardinál Dominik Duka OP
arcibiskup pražský a předseda ČBK

Obsah

Katolická církev celosvětová	4
Papež	5
Emeritní papež	6
Papežské návštěvy ČSFR a ČR	6
Římská kurie	7
Statistiky katolické církve ve světě	11
Apoštolská nunciatura v ČR	14
Katolická církev v ČR	15
Kdo jsme	16
Česká biskupská konference (ČBK)	17
Komise ČBK	20
Ochrana zranitelných a nezletilých v církvi	23
Život církve	24
Církev vzdělává	25
Církevní školství	25
Výuka náboženství a katecheze	27
Teologické fakulty a semináře	28
Církev pomáhá	30
Charita ČR	30
Papežská misijní díla v ČR	34
Rada Iustitia et Pax	34
Pomoc ve světě	35
Církev slouží ve zdravotnictví	36
Nemocnice	36
Domovy pro seniory	37
Hospice a ostatní zařízení	38
Charita ČR	39
Další církevní zdravotnické organizace	41
Církev doprovází	42
Nemocniční kaplani	42
Vojenští kaplani	43
Vězeňská duchovní služba	43
Pomoc menšinám a lidem v těžkých situacích	44
Pastorace povolání v ČR	44
Církev a kultura	45
Církev a rodina	46
Národní centrum pro rodinu	46

Církev a mládí	47
Sekce pro mládež ČBK	47
Diecézní centra života mládeže	48
Církev komunikuje	49
Tištěná média	50
Rozhlas a televize	50
Člověk a Víra	50
Nakladatelství	51
Internetové portály, sociální sítě a mobilní aplikace ...	51
Církev hospodaří	52
Církev se otevírá	53
Církevní turistika	52
Klášterní turistika	53
Noc kostelů	54
Nikodémova noc	54
Křesťanské Vánoce	54
iBohoslužby	54
Diecéze v České republice	55
Základní údaje	57
Pražská arcidiecéze	58
Českobudějovická diecéze	60
Královéhradecká diecéze	61
Litoměřická diecéze	62
Plzeňská diecéze	63
Olomoucká arcidiecéze	64
Brněnská diecéze	65
Ostravsko-opavská diecéze	66
Apoštolský exarchát v ČR	67
Přehled duchovních úkonů	69
Církevní řády a hnutí	70
Řeholní řády a kongregace	71
Konference vyšších představených mužských řeholí ...	71
Konference vyšších představených ženských řeholí ...	76
Církevní hnutí	87
Osobní prelatury	90

Katolická
církev
celosvětová

Papež

František

(Jorge Mario Bergoglio SJ)

Papež, římský biskup a nástupce sv. Petra, je slovy katechismu „trvalý a viditelný zdroj a základ jednoty biskupů i celého množství věřících.“ „Římský biskup ze svého úřadu Kristova náměstka a pastýře celé církve má totiž nad církví plnou, nejvyšší a všeobecnou pravomoc a je oprávněn ji vždycky svobodně naplňovat.“ Zároveň je papež hlavou státu Vatikán.

266. papežem je František, občanským jménem Jorge Mario Bergoglio. Zvolen byl 13. března 2013 jako první Američan v papežském úřadu. Rodák z Argentiny (nar. 17. prosince 1936) působil dříve jako profesor teologie, provinciál jezuitů, arcibiskup Buenos Aires i předseda tamější biskupské konference.

Biskupské heslo papeže Františka:

„Miserando atque eligendo“

(Pohlédl na něj s láskou a vyvolil jej)

Emeritní papež

Benedikt XVI.

(Joseph Ratzinger)

Benedikt XVI., vlastním jménem Joseph Ratzinger, se narodil 16. dubna 1927 v bavorském Marktlu. Působil jako profesor teologie, odborník na Druhém vatikánském koncilu i arcibiskup arcidiecéze Mnichov a Freising, od roku 1981 pak jako prefekt Kongregace pro nauku víry.

Roku 2005 byl zvolen papežem. Tento úřad vykonával do února 2013, kdy svobodně rezignoval. V současnosti žije ve Vatikánu a podporuje církev modlitbou.

Papežské návštěvy ČSFR a ČR

Jan Pavel II.

21. – 22. dubna	1990	Praha, Velehrad, Bratislava
20. – 22. května	1995	Praha, Olomouc
25. – 27. dubna	1997	Praha, Hradec Králové

Benedikt XVI.

26. – 28. září	2009	Praha, Brno, Stará Boleslav
----------------	------	-----------------------------

Římská kurie

Při vedení katolické církve využívá papež úřadů římské kurie, které jednají jeho jménem a s jeho autoritou.

Všechny úřady mají profil na webových stránkách www.vatican.va.

Struktura římské kurie

Sekretariáty

- > **Státní sekretář**
kardinál Pietro Parolin
- > **Ekonomický sekretariát**
neobsazeno

Kongregace

- > **Kongregace pro nauku víry**
prefekt: kardinál Luis Ladaria Ferrer SJ
- > **Kongregace pro východní církve**
prefekt: kardinál Leonardo Sandri
- > **Kongregace pro bohoslužbu a svátosti**
prefekt: kardinál Robert Sarah, www.cultodivino.va

- > **Kongregace pro svatořečení a blahořečení**
prefekt: kardinál Giovanni Angelo Becciu, www.causesanti.va
- > **Kongregace pro evangelizaci národů**
prefekt: kardinál Fernando Filoni
- > **Kongregace pro klérus**
prefekt: kardinál Beniamino Stella, www.clerus.va
- > **Kongregace pro společnosti zasvěceného života a společnosti apoštolského života**
prefekt: kardinál João Braz de Aviz,
www.congregazionevitaconsacrata.va
- > **Kongregace pro katolickou výchovu**
prefekt: kardinál Giuseppe Versaldi, www.educatio.va
- > **Kongregace pro biskupy**
prefekt: kardinál Marc Armand Ouellet PSS,
www.congregazionevescovi.va

Dikasteria

- > **Dikasterium pro komunikaci**
prefekt: Paolo Ruffini, www.comunicazione.va
- > **Dikasterium pro laiky, rodinu a život**
prefekt: kardinál Kevin Joseph Farrell, www.laityfamilylife.va
- > **Dikasterium pro službu integrálnímu lidskému rozvoji**
prefekt: kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson,
www.humandevlopment.va

Tribunály

- > **Apoštolská penitenciárie**
vrchní penitenciář: kardinál Mauro Piacenza,
www.penitenzieria.va
- > **Nejvyšší tribunál apoštolské signatury**
prefekt: kardinál Dominique François Joseph Mamberti
- > **Římská rota**
děkan: Pio Vito Pinto, www.rotaromana.va

Papežské rady

- > **Papežská rada pro jednotu křesťanů**
předseda: kardinál Kurt Koch, www.christianunity.va
- > **Papežská rada pro výklad legislativních textů**
předseda: Filippo Iannone O.Carm., www.delegumtextibus.va
- > **Papežská rada pro mezináboženský dialog**
předseda: Miguel Ángel Ayuso Guixot MCCI

- > **Papežská rada pro kulturu**
předseda: kardinál Gianfranco Ravasi, www.cultura.va
- > **Papežská rada pro novou evangelizaci**
předseda: Mons. Rino Fisichella, www.novaevangelizatio.va

Biskupská synoda

předseda: papež František
generální sekretář: kardinál Lorenzo Baldisseri

Papežské komise

- > **Papežská komise pro Latinskou Ameriku**
předseda: kardinál Marc Armand Ouellet PSS
- > **Papežská biblická komise**
předseda: kardinál Luis Francisco Ladaria Ferrer SJ
- > **Papežská komise pro ochranu nezletilých**
předseda: kardinál Seán Patrick O'Malley OFMCap.
- > **Papežská komise pro archeologii**
předseda: kardinál Gianfranco Ravasi
- > **Papežská komise pro Městský stát Vatikán**
předseda: kardinál Giuseppe Bertello

Rady

- > **Rada kardinálů**
koordinátor: kardinál Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga SDB
- > **Ekonomická rada**
koordinátor: kardinál Reinhard Marx

Papežská akademie

- > **Papežská akademie pro život**
předseda: Vincenzo Paglia
- > **Papežská církevní akademie**
předseda: Giampiero Gloder

Další vatikánské úřady

- > **Apoštolská Komora**
komoří: Kardinál komoří Kevin Joseph Farrell
- > **Kolegium kardinálů**
děkan: kardinál Angelo Sodano
- > **Správa majetku Apoštolského stolce**
předseda: Nunzio Galantino
- > **Prefektura papežského domu**
prefekt: Georg Gänswein
- > **Apoštolská dobročinná pokladna**
almužník: kardinál Konrad Krajewski
- > **Vatikánská apoštolská knihovna
a Vatikánský tajný archiv**
knihovnick a archivář: José Tolentino Calaça de Mendonça

Součástí římské kurie jsou dále Švýcarská garda, Úřad práce Apoštolského stolce, Governatorát Městského státu Vatikán, papežské výbory a další propojené instituce.

Statistiky katolické církve ve světě

Katolická církev se neustále rozrůstá. Kromě duchovní činnosti také vzdělává miliony mladých a pomáhá potřebným na celém světě.

Lidé

Ze zpracovaných dat statistické církevní ročenky *Annuario Statisticum Ecclesiae*, která se vztahují k 31. prosinci 2017, vyplývá, že ve světě žije 1 miliarda a 313 milionů katolíků, tvoří tedy 17,7 % celosvětové populace.

Ve srovnání s předchozím rokem se projevila nárůst počtu katolíků ve všech světových regionech. V Africe jich přibýlo 2,5 %, v Asii 1,5 %, v Americe 0,96 % a nejmenší nárůst zaznamenala Evropa (0,1 %).

Nejvíce katolíků žije v Americe: 48 %, následuje Evropa s 21,8 %, Afrika s 17,8 %, Asie s 11,1 % a nejméně katolíků žije v Oceánii: 0,8 %. V Evropě se ke katolické církvi hlásí 39,7 % obyvatel.

V katolické církvi bylo k 31. 12. 2017:

Biskupové	5 389
Kněží	414 582
<i>diecézní</i>	281 810
<i>řeholní</i>	132 772
Kandidáti kněžství	115 328
Trvalí jáhni	46 312
Řeholnice	648 910
Řeholníci (nekněží)	51 535
Členky sekulárních institutů	29 841
<i>dočasné</i>	1 307
<i>trvalé</i>	14 491
<i>laické členky</i>	14 043

Školská zařízení

Údaje k 31. 12. 2017:

Mateřské školy	71 305	7,30 milionu dětí
Základní školy (1. stupeň)	101 527	34,56 milionu žáků
Základní školy (2. stupeň) a střední školy	48 560	20,32 milionu žáků
Vyšší školy		2,35 milionu studentů
Univerzity		
<i>studenti ecclesiastical studies</i>		464 000
<i>ostatní studenti</i>		2,95 milionu studentů

Zdravotnická a sociální zařízení

Údaje k 31. 12. 2017:

Nemocnice	5 269
Ostatní zdravotnická střediska	16 068
Leprosária	646
Domy pro staré, chronicky nemocné a handicapované lidi (nejvíce v Evropě: 8 475)	15 735
Sirotčince	9 813
Manželské poradny (nejvíce v Evropě: 5 676)	13 065
Sociálně-vzdělávací střediska	3 169
Další pomocné instituce	31 182

Apoštolská nunciatura v ČR

Apoštolská nunciatura představuje diplomatické zastoupení Svatého stolce v jednotlivých zemích.

Apoštolský nuncius v ČR
J.E. Mons. Charles D. Balvo

Rada Apostolské nunciatury
**Mons. Mambé
Jean-Sylvain Emien**

Kontakt: Voršilská 140/12, 110 00 Praha 1
tel.: +420 224 999 811
fax: +420 224 999 833
e-mail: na.repceca@diplomat.va

**Katolická
církev v ČR**

Kdo jsme

Římskokatolická církev představuje největší organizované náboženské společenství v ČR.

Podle dostupných údajů církve nedělní bohoslužby navštěvuje zhruba **334 tisíc obyvatel** (údaj z roku 2016). Největší zastoupení katolíků je v oblasti jižní, střední a jihovýchodní Moravy, nejméně pak v severních a západních Čechách. Prostřednictvím přibližně **1800 kněží** (tj. včetně řeholních kněží), mnoha desítek řeholníků, řeholnic a laiků spolupracuje s ostatními institucemi v oblasti armády, policie, charity, školství.

Římskokatolická církev je zřizovatelem více než stovky **škol** a školských zařízení. Zástupci církve se také účastní řízení tří teologických fakult.

Charita ČR zřizovaná Českou biskupskou konferencí je největším nestátním poskytovatelem zdravotnické a sociální péče v ČR. Její hlavní náplní je pomoc lidem v nouzi v ČR; kromě toho se zabývá projekty humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v zahraničí. Jako první zavedla program Adopce na dálku®. Církev také spravuje památky, hospodaří, je zřizovatelem nemocnic, duchovně doprovází a podílí se na dalších aktivitách.

Katolickou církev tvoří místní církve (**diecéze**), které se dále dělí na **farnosti** v jednotlivých obcích a městech. Místní církve vytvářejí **českou církevní provincii** a **moravskou církevní provincii**, v jejichž čele stojí arcibiskupové-metropolité. Řeckokatolická církev působí v ČR v rámci **Apoštolského exarchátu**. Sídelní a pomocní biskupové diecézí obou provincií tvoří společně s řeckokatolickými biskupy Českou biskupskou konferenci, která zastupuje celou katolickou církev v ČR.

Strukturu církve tvoří také **společenství zasvěceného a apoštolického života** – řády, kongregace či novější hnutí a komunity. Do organizační struktury církve náleží i další právnické osoby se svébytnou právní subjektivitou.

Posláním Římskokatolické církve je oslavovat Boha, uchovávat a vykládat zjevené pravdy Boží, hlásat evangelium, vykonávat posvěcující služby, zvláště posvátnou liturgii, vytvářet viditelné a organizované společenství věřících latinského obřadu s Kristem na základech života ve víře, naději a lásce, zejména prostřednictvím zbožnosti, apoštolátu, hmotné a duchovní dobročinnosti.

Česká biskupská konference (ČBK)

Evidovaná právnická osoba, sdružující všechny biskupy v České republice.

ČESKÁ
BISKUPSKÁ
KONFERENCE

ČBK byla ustavena po vzniku ČR dne 30. 3. 1993 na základě stanov, které schválila 23. 3. 1993 Kongregace pro biskupy.

ČBK, zřízená Apoštolským stolcem, je sborem biskupů ČR, kteří společně vykonávají některé pastorační úkoly ve prospěch křesťanů na svém území k dosahování vyššího dobra, které lidem poskytuje církev podle norem práva, zvláště prostřednictvím různých forem a způsobů apoštolátu, přizpůsobených duchu doby a místním podmínkám (kán. 447 CIC).

Biskupská konference je na základě práva zakotveného v kán. 449, § 2 CIC právnickou osobou. Sídlem je Praha. Samým právem k ní patří všichni diecézní biskupové obojího obřadu (římskokatolického i řeckokatolického) a jim naroveň postavení biskupové nástupci, pomocní biskupové a ostatní titulární biskupové, kteří na celém území nebo mimo území vykonávají pro celý národ zvláštní úkoly na základě pověření Apoštolským stolcem nebo biskupskou konferencí.

Součástí ČBK je: Stálá rada, Generální sekretariát, Ekonomická rada a též komise, ustavené biskupskou konferencí k dosažení určitého cíle (kán. 451 CIC).

Ke specifickým úkolům byli dle Stanov ČBK, čl. 26 § 3, jmenováni biskupové delegáti s tím, že si mohou jmenovat spolupracovníky z oblasti oboru a vytvořit radu. K zajištění každodenního chodu jednotlivých orgánů slouží sekretariát. ČBK podléhá všem platným normám CIC, zvláště pak kán. 447–459 CIC.

Statutární orgány ČBK

Předseda: **kardinál Dominik Duka OP**

Místopředseda: **arcibiskup Jan Graubner**

Generální sekretář: **P. Stanislav Příbyl, CSsR**

Stálá rada ČBK

Stálá rada koordinuje provádění všeobecných rozhodnutí ČBK a práci Generálního sekretariátu. Dále se stará o přípravu záležitostí, které mají být projednány na plenárním zasedání konference, a o náležité provedení jeho rozhodnutí. Kromě toho Stálá rada rozhoduje o naléhavých záležitostech, které nelze projednat v termínu řádného plenárního zasedání. Pokud mají být vyhlášena rozhodnutí nebo zveřejněna prohlášení nebo se jedná o věci závažější povahy, děje se tak po poradě s diecézními biskupy.

Stálou radu tvoří předseda a místopředseda konference, generální sekretář a alespoň jeden volený biskup.

Členové:

kardinál Dominik Duka OP – předseda
arcibiskup Jan Graubner – místopředseda
biskup Jan Vokál
biskup František Václav Lobkowitz OPraem.
P. Stanislav Příbyl, CSsR

Kontakt:

Česká biskupská konference
Thákurova 3
Praha 6, 160 00
tel.: +420 220 181 421
fax: +420 224 310 144
e-mail: sekretariat@cirkev.cz
web: www.cirkev.cz

Tiskové středisko ČBK

tel.: +420 220 181 431
e-mail: tisk@cirkev.cz

Komise ČBK

Pro oblasti činnosti katolické církve jsou zřízeny komise připravující materiály pro biskupskou konferenci.

Biskupské komise se ustavují dle potřeby na dobu určitou, či neurčitou. Jejich úkolem je na základě pověření plenárním zasedáním nebo Stálou radou připravit materiály pro plénium biskupské konference.

Přehled Komisí ČBK

1. Pro nauku víry

biskup Ladislav Hučko – předseda
kardinál Dominik Duka OP
biskup Jan Vokál

2. Pro liturgii

liturgický život, liturgická katecheze, liturgický prostor, umění, lidová zbožnost

biskup Jan Vokál – předseda
biskup Josef Hrdlička
biskup Vojtěch Cikrle
biskup Martin David

3. Pro kněžstvo

semináře, formace a život kněží, trvalí jáhni, pomocníci v pastoraci

biskup Vojtěch Cikrle – předseda
biskup Pavel Posád
biskup Václav Malý
biskup Karel Herbst SDB

4. Pro katolickou výchovu

teologické fakulty, církevní školy, školské otázky všeobecně, katecheze, kurzy a osvěta

biskup Ladislav Hučko – předseda

vysokoškolská subkomise

biskup Ladislav Hučko – předseda

katechetická subkomise

biskup Pavel Konzbul – předseda

subkomise regionálního školství

biskup František Václav Lobkowicz OPraem. – předseda

biskup Tomáš Holub

5. Ekonomicko-právní

biskup Tomáš Holub – předseda

biskup František Václav Lobkowicz OPraem.

biskup Jan Baxant

biskup Vlastimil Kročil

6. Pro Charitu

arcibiskup Jan Graubner – předseda

biskup Pavel Posád

biskup František Radkovský

7. Smíšená komise ČBK a Konference vyšších řeholních představených

biskup František Václav Lobkowicz OPraem. – předseda

biskup Martin David – pověřen koordinací práce komise

kardinál Dominik Duka OP

biskup Karel Herbst SDB

arciopat Prokop Siostrzonek OSB

S. Krista Chládková OP

Rady ČBK

Ke specifickým úkolům byli, dle Stanov ČBK, čl. 26 § 3, jmenováni biskupové-delegáti, kteří si mohou jmenovat spolupracovníky z oblasti oboru a vytvořit Radu.

Přehled rad ČBK a jejich předsedů

1. **Pro sdělovací prostředky** / kardinál Dominik Duka OP
2. **Pro laiky** / biskup Vlastimil Kročil
3. **Pro rodinu** / biskup Josef Nuzík
4. **Pro mládež** / biskup Pavel Posád
5. **Pro zdravotnictví a bioetiku** / biskup Zdenek Wasserbauer
6. **Pro duchovní službu v armádě** / kardinál Dominik Duka OP
7. **Pro duchovní službu ve věznicích** / biskup Josef Kajnek
8. **Pro Romy, menšiny a migranty** / biskup Martin David
9. **Pro krajany v zahraničí** / biskup Václav Malý
10. **Pro ekumenismus** / biskup Tomáš Holub
11. **Iustitia et Pax** / biskup Václav Malý
12. **Pro misie** / arcibiskup Jan Graubner
13. **Pro kulturu a památky** / biskup Antonín Basler
14. **Pro informační technologie** / biskup Vlastimil Kročil
15. **Pro spolupráci s COMECE** / biskup Jan Vokál
16. **Pro pastorační povolání** / biskup Pavel Konzbul
17. **Delegát pro Nepomucenum** / biskup Jan Vokál
18. **Delegát – eucharistické kongresy** / biskup Jan Vokál

Ochrana zranitelných a nezletilých v církvi

Česká biskupská konference se společně s konferencemi vyšších řeholních představených rozhodla zřídit kontaktní místo, jehož cílem je zprostředkovat péči a pomoc nezletilým a zranitelným osobám, které se staly obětí pohlavního zneužití duchovním či laikem v rámci činnosti církve.

Kontaktní místo zprostředkuje odbornou duchovní a sociální péči, včetně terapeutické a psychologické pomoci, a poskytuje orientační právní rady. Kontaktní místo disponuje sítí odborníků z řad psychoterapeutů, duchovních a právních poradců po celé ČR. Tato služba je bezplatná.

Klientům kontaktního místa zaručuje:

- > zachování mlčenlivosti (v souladu se zákonem)
- > anonymitu a ochranu osobních údajů
- > zprostředkování kvalifikované péče
- > poskytnutí informací a kontaktů pro případný další postup

Nezajišťuje zahájení církevního procesu ani policejního šetření, ale na žádost klienta jsme schopni tyto kroky zprostředkovat.

Více na www.ochrananezletilych.cz

help@ochrananezletilych.cz

telefonní linka: čtvrtek 9.00 – 17.00 na čísle 731 633 675

Život cirkve

Církev vzdělává

Církevní školství

Výchova a vzdělávání dětí, mládeže i dospělých je službou pro budoucí generace a obohacuje církev i celou společnost.

Proto se křesťané angažují na poli vzdělávání ve všech jeho úrovních a provozují mateřské, základní, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy i školská zařízení. Katolické školy jsou otevřeny všem zájemcům o studium a napomáhají k prosazování demokratických principů vzdělávací politiky ve smyslu spravedlivého přístupu ke vzdělávacím příležitostem při respektování svobodné volby vzdělávací cesty pro občana ČR zaručené Listinou základních práv a svobod.

Plní veřejnou službu v oblasti vzdělávání. V církevních školách a školských zařízeních jsou velmi často děti ze sociálně znevýhodněných či početných rodin.

Katolická církev zřizuje:

Katolické školy v ČR	Počet škol	Počet žáků	Počet pedagogů
Mateřské školy	31	1 360	146
Základní školy	25	5 041	494
Střední školy	31	8 653	861
Konzervatoř	1	120	41
Vyšší odborné školy	5	1 165	76
Celkem	93	16 339	1 618

Dále zřizuje pestré spektrum školských zařízení, a to zejména střediska volného času, domovy mládeže, dětské domovy, pedagogicko-psychologické poradny.

Zřizovateli jsou diecéze, řády, řehole i farnosti.

O kvalitě církevního školství svědčí i podstatně větší zájem, než může díky stávajícím kapacitám uspokojit.

Církevní školy dávají prostor pro rozvoj nadaných žáků, rovněž vzdělávají a vychovávají žáky ze znevýhodněného prostředí či bez studijních předpokladů (např. praktické školy dvouleté). Církevní školská zařízení slouží také jako nízkoprahová záchytná síť a prevence sociálně-patologických jevů (např. střediska volného času).

Dva příklady za všechny:

1) Střední odborná škola sv. Jana Boska / Kroměříž

V roce 2018 zahájila činnost nová SOŠ sv. Jana Boska v Kroměříži, jejímž zřizovatelem je Arcibiskupství olomoucké. Zájemci zde mohou studovat učňovské obory zaměřené na lesnictví, zemědělství a zahradnictví.

Důležitým prvkem školy je zaměření na celistvý rozvoj osobnosti včetně jejího duchovního rozměru.

2) Křesťanská pedagogicko- psychologická poradna / Plzeň

Pedagogicko-psychologickou poradnu zřizuje Biskupství plzeňské a činnost zahájila v roce 2018. Hlavním cílem služeb je konzultacemi či komplexním psychologickým a speciálně pedagogickým vyšetřením (diagnostikou) zajistit rodině a dítěti pomoc při obtížích ve výchově a výuce (porucha aktivity a pozornosti, specifické poruchy učení, výchovné obtíže), ale i pomoc při specifikaci výchovně vzdělávacího procesu u žáků s mimořádným nadáním, cizinců, či pomoc žákovi s profesní orientací.

Sekce církevního školství ČBK

Sekce církevního školství ČBK je servisním, poradenským a vyjednávacím centrem církevního školství v ČR. Spolupracuje se všemi církevními školami a školskými zařízeními v ČR (od MŠ po VOŠ, školy katolické, protestantské, židovské).

Kontakt:

tel.: +420 220 181 760

e-mail: cech@cirkev.cz

web: www.cirkev.cz/skolstvi

Výuka náboženství a katecheze

Rozvíjení spirituálního rozměru člověka již od dětství je důležitým úkolem církve a probíhá na dvou úrovních.

Výuku náboženství církev nabízí ve školském prostředí. Jejím prostřednictvím systematickým způsobem předkládá křesťanské učení a seznamuje s křesťanskou identitou. Výuka náboženství pomáhá harmonicky rozvíjet fyzické, intelektuální a duchovní vlohy dětí a mládeže. Je jí vštěpovaný smysl pro odpovědnost, učí se správnému užívání svobody a zodpovědné účasti na životě společnosti.

Katechezi církev nabízí formou mimoškolní formace, která umožňuje, každému věřícímu, trvalé a systematicky prohlubovat svou víru. Nejde jen o pouhé předávání vědomostí, ale především jde o reálné setkání s živým Bohem a sjednocení se s Ním. Katecheze se zaměřuje na budování společenství s Bohem a s druhým člověkem. Usiluje o to, aby se osobní víra člověka stala živou a aktivní, a aby reagovala na Boží výzvy dnešní doby.

V ČR působí přes **1500 katechetů a učitelů náboženství** (údaj z roku 2017).

Katechetická sekce ČBK

Je orgánem, který monitoruje, iniciuje a vytváří podmínky pro mezidiecézní spolupráci v oblasti katecheze a náboženského vzdělávání a její koordinace. Plní úkoly zadané ČBK, které přesahují možnosti jednotlivých diecézí. Zajišťuje vydávání a aktualizaci standardů pro trvalé vzdělávání a formaci katechetů a učitelů náboženství. Spolupracuje s ostatními sekcemi, komisemi a centry ČBK. Reprezentuje ČBK v oblasti katechizace na mezinárodní úrovni. Významným projektem sekce je metodický portál pro katechezi a náboženské vzdělávání www.katecheze.cz.

Kontakt:

tel.: +420 220 181 513

e-mail: katechet@cirkev.cz

www.katecheze.cz

www.cirkev.cz/katecheze

Teologické fakulty a semináře

Absolventi nacházejí uplatnění nejen v církvi, ale i ve školství, sociální sféře, kulturních institucích a médiích.

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Thákurova 3, Praha 6, 160 00
tel.: +420 220 181 244
e-mail: office@ktf.cuni.cz
www.ktf.cuni.cz

Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Univerzitní 22, Olomouc, 771 11
tel.: +420 585 637 111
e-mail: dekanat.cmtf@upol.cz
www.cmtf.upol.cz

Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

fakulta bez církevního statutu

Kněžská 8, České Budějovice, 370 01
tel.: +420 387 773 501
e-mail: dekanat@tf.jcu.cz
www.tf.jcu.cz

Arcibiskupský seminář - Univerzita Karlova Praha

Thákurova 3, Dejvice, Praha 6, 160 00
tel.: +420 220 181 508
e-mail: rektor@seminar-praha.cz
www.seminar-praha.cz

Arcibiskupský kněžský seminář

Žerotínovo nám. 605/2, Olomouc, 779 00
tel.: +420 734 287 975
e-mail: aks@ado.cz
www.knezskyseminar.cz

Teologický konvikt

Žerotínovo nám. 605/2, Olomouc, 779 00

tel.: +420 585 222 951

tel.: +420 721 017 110

e-mail: konvikt@seznam.cz

www.konvikt.signaly.cz

Papežská kolej Nepomucenum

Pontificio Collegio Nepomuceno

Via Concordia, 1, I - 00183 Řím

tel.: +39 067 726 571

www.nepomucenum.it

Počty studentů

Akademický rok 2018/2019	prezenční	kombinované
KTF UK	281	218
CMTF UPOL	485	620
TF JČU	344	458
Arcibiskupský seminář - UK Praha	21	
Arcibiskupský kněžský seminář Olomouc	24	
Teologický konvikt	10	
Papežská kolej Nepomucenum	15	

Náboženskou výchovu, teologická studia, religionistiku či sociální práci lze studovat na vysokých nebo vyšších odborných školách v Hradci Králové, Pardubicích, Liberci, Brně, Ostravě, Praze a Olomouci.

Církev pomáhá

Podstatnou součástí života církve je pomoc potřebným v těžkých životních situacích a solidarita s nimi.

Církev proto provozuje vlastní zdravotnická zařízení, poskytuje sociální služby, poradenství či humanitární pomoc a i jinak se věnuje ohroženým skupinám ve společnosti.

Pomoc druhým je především specifickým úkolem Charity Česká republika, ale za svou ji berou např. i řeholní řády a společenství, Papežská misijní díla v ČR či organizace Likvidace lepry.

Charita ČR

Nezisková organizace Charita ČR je největším nestátním poskytovatelem sociálně-zdravotních služeb u nás.

Poskytuje především sociální i zdravotní péči a zajišťuje prevenci osobám, které se ocitly v nouzi či v tíživé sociální situaci, lidem se zdravotním postižením, nevyлéčitelně nemocným, lidem bez domova, uživatelům návykových látek, vězňům, obětem domácího násilí a obchodu s lidmi, ale také lidem postiženým mimořádnými událostmi, jako jsou povodně, požáry atd.

Charita ČR se rovněž významně podílí na humanitární pomoci a zejména rozvojové spolupráci v zahraničí.

Na území ČR poskytuje **1 340 služeb** a jednotlivé místní Charity evidují téměř **145 000 registrovaných klientů**.

Statistiky z roku 2017

Zaměstnanci	6 935
Dobrovolníci – dlouhodobě	2 492
Dobrovolníci celkový počet	69 841
Počet odpracovaných hodin dobrovolníky	360 369

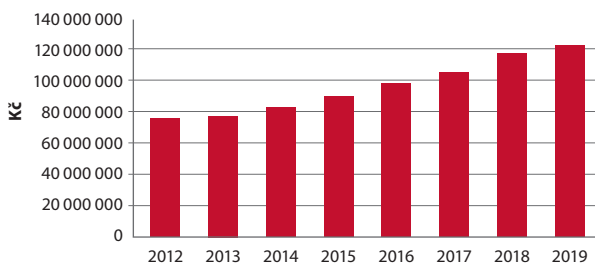
Tříkrálová sbírka

Největší dobrovolnická aktivita svého druhu v ČR.

Výtěžek sbírky je určen na podporu projektů pro nemocné, handicapované, seniory, matky s dětmi v tísní a další sociálně ohrožené skupiny lidí, a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Nejméně desetina výnosu sbírky je každoročně určena na rozvojové projekty v zahraničí. Do letošní sbírky (začátek ledna 2019) se zapojilo přes 60 000 dobrovolníků.

Tříkrálová sbírka – výsledky

2019	122 301 612 Kč
2018	116 305 402 Kč
2017	104 425 895 Kč
2016	97 651 016 Kč
2015	89 373 094 Kč
2014	82 752 129 Kč
2013	76 972 556 Kč
2012	75 256 532 Kč

Charita ČR však dle potřeby organizuje i jiné sbírky, především pro lidi u nás i v zahraničí, kteří jsou postiženi válečnými konflikty či přírodními katastrofami. V rámci humanitární pomoci a rozvojové spolupráce realizuje v současnosti Charita ČR projekty ve 29 zemích světa.

Kontakt:

Vladislavova 1460/12

110 00 Praha 1

tel.: +420 296 243 330

fax: +420 296 243 333

e-mail: sekretariat@charita.cz

www.charita.cz

www.svet.charita.cz

www.trikralovasbirka.cz

Několik příkladů projektů:

Noclehárny a azylové domy

Jednorázovou pomoc a místa pro přespání poskytují noclehárny. Charity provozují celkem **24 nocleháren** s kapacitou **4 064 osob**. Celkovou tíživou situaci osob, které potřebují pomoc, pak řeší navazující azylové domy. Matkám s dětmi v nouzi poskytují útočiště **azylové domy pro matky v tísní**. V roce 2017 bylo v takovýchto **42** charitních azylových domech ubytováno celkem **3 381 uživatelů** (rodičů a dětí).

Odborné sociální poradny

Lidem v nouzi ukazují cestu odborné sociální poradny; pomáhají při jednání s úřady, zprostředkovávají pomoc a často se věnují dluhovému poradenství, řešení pracovních právních vztahů, bydlení, rodině a mezilidským vztahům, majetkoprávním vztahům, náhradě vzniklé škody, ochraně spotřebitelů a dalším oblastem.

Charity disponují **72 odbornými poradnami**. Během roku 2017 dohromady poskytly **125 895 intervencí/kontaktů 32 757 fyzickým osobám**.

Hospicové služby

Jejich úkolem je doprovázet nemocné a jejich rodiny v těžké životní situaci. Místní Charity provozují **4 kamenné hospice** (s kapacitou 140 míst; jejich služeb využilo v roce 2017 celkem 1 326 klientů) a 54 zdravotních služeb na bázi **domácí hospicové péče**, které pracují v přirozeném domácím prostředí (v roce 2017 ošetřily **1 363 klientů**). V ČR fungují na křesťanských principech i další kamenné a mobilní hospice.

Papežská misijní díla v ČR

Papežská misijní díla (PMD) jsou církevní neziskovou organizací, která pod přímým vedením papeže koordinuje misijní činnost ve světě. Působí na pěti kontinentech – ve více jak **120 zemích světa**. V ČR obnovila PMD svoji činnost v roce **1993**, neboť za komunismu byla jejich činnost zakázána. Cílem je hlásání víry a pomoc lidem v chudých částech světa. Misijní díla pomáhají potřebným bez ohledu na jejich barvu pleti, náboženské vyznání či národnost. Lidi v misiích učí hospodařit, vedou je ke spolupráci, přičemž vždy respektují jejich důstojnost. Více informací o aktivitách v jedenácti zemích světa se dozvíte z aplikace Mapy pomoci na webu www.cirkev.cz.

Organizace se rovněž věnuje koordinaci různých aktivit ve farnostech či předávání informací prostřednictvím video spotů a dokumentů.

Kontakt:

Leoš Halbrštát, národní ředitel PMD
Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové
tel.: 604 838 882
e-mail: pmd@missio.cz
www.missio.cz

Rada Iustitia et Pax

V rámci ČBK se zabývá dodržováním lidských práv v České republice i ve světě a vystupuje proti jejich porušování. Sleduje sociální, ekologické a společenské problémy české společnosti. Předkládá jejich analýzy a usiluje o hledání takových přístupů k jejich řešení, které nezesilují napětí mezi společenskými skupinami. Seznamuje veřejnost se sociálním učením církve. Více na www.iupax.cz.

Pomoc ve světě

Česká církev pomáhá potřebným nejméně na 283 místech světa.

V zahraničí se angažuje například:

- > Charita ČR
- > Papežská misijní díla
- > Řeholní řády (Ženské řehole v této oblasti nyní realizují projekty v 5 zemích a mužské řehole v 18 zemích, především díky misijní činnosti salesiánů.)
- > Likvidace lepry

Kompletní přehled projektů obsahuje webová aplikace na adrese www.cirkev.cz/mapy.

Církev slouží ve zdravotnictví

Zakládání, provozování a rozvoj zdravotnických služeb provází církev po celou dobu její dvoutisícileté historie.

Katolická církev zřídila díky činnosti řádů a kongregací tři nemocnice a další zdravotnická zařízení. Prostřednictvím Charity ČR a občanských sdružení založených na křesťanských principech provozuje více než desítku lůžkových hospiců, které jsou na pozemí zdravotní a sociální služby.

Nemocnice

- > **Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze**
www.nmskb.cz
- > **Nemocnice Milosrdných bratří ve Vizovicích**
www.nmbvizovice.cz
- > **Nemocnice Milosrdných sester sv. Vincence de Paul v Kroměříži**
www.nemomil.cz

Domovy pro seniory

Po celé ČR existuje celá řada domovů, které spravují řeholní řády a kongregace, jejichž charisma je služba nemocným, trpícím a potřeby. Jejich cílem je mírnit bolesti trpícím, doprovázet je při nalézání smyslu utrpení, pomáhat jim vyrovnávat se s vlastním stářím a smrtí a doprovázet je v poslední fázi jejich života.

- > **Domov sv. Karla Boromejského v Praze - Řepy**
www.domovrepy.cz
- > **Domov svaté Alžběty v Jablunkově**
<http://domovsvatealzbety.jablunkov.cz>
- > **Domov svaté Anežky ve Velkém Újezdě**
<http://dsvanezky.cz>
- > **Domov sv. Kříže v Kroměříži**
www.domov-km.cz
- > **Domov sv. Norberta na Svatém Kopečku u Olomouce**
http://www.premonstratky.cz/domov_sn.htm
- > **Domov Matky Rosy v Rajhradě**
www.domaro.cz
- > **Domov sv. Antonína v Moravských Budějovicích**
www.dsvamb.cz
- > **Domov svaté Alžběty v Žernůvce u Tišnova**
www.dosa.cz
- > **Domov blahoslavené Bronislavy v Humpolci**
<http://domovbronislavy.cz>
- > **Domov pro seniory - Domov sv. Zdislavy v Opavě**
www.socialnisluzbymarimum.cz/domov-pro-seniory-sv-zdislavy

Dalších **48** domovů pro seniory zřizuje Charita ČR.

Hospice

Další formou péče o nemocné jsou hospice, které se starají o nevládně a těžce nemocné osoby. Jejich hlavním účelem je maximálně zlepšit kvalitu života v jeho závěrečné fázi a umožnit důstojné umírání.

Jedná se o tyto formy hospicové péče:

> **Domácí hospic**

Domácí hospic poskytuje péči pacientům v jejich bydlišti, tj. v jejich domácím prostředí, těžce nemocný člen rodiny tak může prožít konec života doma, mezi svými blízkými.

> **Lůžkový hospic**

Jedná se o zařízení, v němž je pacientům poskytováno jak ubytování, tak vlastní péče.

> **Denní stacionář**

V denním stacionáři je hospicová péče poskytována jen během dne (od rána do večera), přes noc zůstává pacient doma.

Ostatní zařízení

> **Dům svaté Faustyny ve Dvoře Králové nad Labem**

(pro obyvatele v těžké přechodové části života)

<https://www.kmbm.cz/dsf/byty>

- > **Misericordia ve Dvoře Králové nad Labem**
(začlenění sociálně znevýhodněných osob do společnosti)
<https://misericordia.kmbm.cz>

- > **Chráněné bydlení sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě**
<http://chbvelehrad.cz>
- > **Denní stacionář Domovinka v Opavě**
<https://www.socialnisluzbymarimum.cz/domovinka>
- > **Ambulance klinické psychologie a psychiatrie v Liberci**
- > **Domov Žlutý Petrklíč z.s. v Lomci u Vodňan**
(Kongregace Šedých sester III. Řádu sv. Františka)
poskytuje sociální služby pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením
<http://domovzlutypetrklic.cz>

Charita ČR

Jedná se o největšího nestátního poskytovatele sociálně-zdravotních služeb u nás. Poskytuje především sociální a zdravotní péči a zajišťuje prevenci všem potřebným osobám, které se ocitly v nouzi či v tíživé sociální situaci, lidem se zdravotním postižením, nevléčitelně nemocným, lidem bez domova, uživatelům návykových látek, vězňům, obětem domácího násilí a obchodu s lidmi, ale také lidem postiženým mimořádnými událostmi, jako jsou povodně, požáry atd. Charita ČR se rovněž významně podílí na humanitární pomoci a zejména rozvojové spolupráci v zahraničí.

Charita ČR poskytuje zdravotní služby v těchto oblastech:

- > **Domácí zdravotní péče**
V 87 střediscích domácí zdravotní péče pracuje 679 zdravotních sester a počet ošetřených pacientů se vyšplhal na 35 732.

> **Zdravotní péče v pobytových zařízeních**

V domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem pečuje 286 sester o 2 384 klientů.

> **Hospicová péče**

V 2017 byl spuštěn nový informační web určený všem, kdo potřebují a hledají hospicové služby: www.domacihospicovapecce.cz. Za rok 2017 využilo hospicové péče celkem 3 242 uživatelů.

Domácí hospicová péče je pro pacienty bezpečná, bezplatná a prováděná na vysoké odborné úrovni. Existuje 54 středisek domácí hospicové péče a v roce 2017 charitní sestry doprovodily 1 363 umírajících.

Mobilní hospicová péče prošla dalším rokem zkušebnímu režimu pilotního projektu Všeobecné zdravotní pojišťovny a koncem roku byla ukotvena do legislativního rámce úhradové vyhlášky pro rok 2018. Charita ČR má 8 středisek mobilní hospicové péče, ve kterých pracuje 35 sester, jež se postaraly o 553 umírajících pacientů. Hospitalizováno z důvodů komplikací bylo pouze 1,45 % umírajících.

Lůžkové hospice spravuje Charita ČR čtyři a nacházejí se v Červeném Kostelci, v Ostravě, v Rajhradě u Brna a na Svatém Kopečku u Olomouce. Mají kapacitu celkem 140 míst a v roce 2017 jimi prošlo 1 326 klientů.

> Hospicové služby jsou v některých diecésích doplněny i **ambulancemi léčby bolesti**. V brněnské a královéhradecké diecézi zlepšují kvalitu rehabilitačních služeb při hospicích ambulance fyzioterapie.

> **Zdravotní sestry charity** pracují také v pobytových zařízeních – domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem a také v odlehčovacích službách.

Další církevní zdravotnické organizace

- > **Maltézská pomoc**
www.maltezskapomoc.cz
- > **Cesta 121**
www.cesta121.cz
- > **Nadace sestry Akvinely**
www.nadacesestryakvinely.cz
- > **Likvidace lepry**
www.likvidacelepry.cz
- > **Česká katolická charita**
(Jedná se o specifickou službu, kterou stát poskytuje starším řeholním sestrám a kněžím.)
www.ckch.cz

Církev doprovází

Katolická církev je dnes zastoupena i v armádě, policii či vězeňství, kde se věnuje duchovnímu doprovázení. Tato duchovní služba v rezortu Ministerstva obrany (MO) byla obnovena 3. 6. 1998.

Nemocniční kaplani

V oblasti poskytování duchovní péče ve zdravotnických zařízeních, příp. v sociálních službách, je nezastupitelná úloha nemocničních kaplanů. Nemocniční kaplan je mezinárodně užívané označení osoby, která vykonává duchovní službu ve zdravotnickém zařízení. Jedná se o duchovní i laiky, muže i ženy. Nemocniční kaplani působí na základě pověření daného svou církví a smlouvy s nemocnicí. Nabízejí nemocným osobní setkání a rozhovor, lidskou blízkost a doprovázení v době nemoci, hledání cest, jak důstojně zvládat obtížnou situaci, překonávat osamění a hledat motivaci, porozumění a naději. Pokud o to pacient požádá, zprostředkují mu i návštěvu duchovního podle pacientova přání a náboženského vyznání. Služba nemocničních kaplanů má ekumenický charakter. Působí na základě Dohody České biskupské konference a Ekumenické rady církví v ČR z roku 2006 včetně dodatků z roku 2012 a 2019. Činnost nemocničních kaplanů se rovněž řídí Metodickým pokynem o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb Ministerstva zdravotnictví ČR z roku 2017.

V současné době působí v **66 zdravotnických zařízeních 94 nemocničních kaplanů vyslaných katolickou církví**, kteří jsou sdruženi v **Katolické asociaci nemocničních kaplanů v ČR**. Členy této asociace je také 10 odborníků a 19 dobrovolníků v pastorační péči.

Druhá zastřešující organizace, **Asociace nemocničních kaplanů**, sdružuje především kaplany vyslané církvemi sdruženými v **Ekumenické radě církví v ČR**. V současné době eviduje **37 kaplanů** v činné službě. Celkem sdružuje bezmála sedmdesátku členů (včetně bývalých nemocničních kaplanů, sympatizantů apod.).

Vojeňští kaplani

Vojeňští kaplani jsou duchovní, které do jejich služby vysílají společně křesťanské církve sdružené v Ekumenické radě církví a v České biskupské konferenci, aby ve vojenském prostředí sloužili všem, kteří o pomoc požádají. Ke všem příslušníkům rezortu MO a jejich rodinám směřuje kaplany univerzálně pojatá nabídka duchovní služby, jejíž kontext, forma a obsah nejsou nutně náboženské; služby, která respektuje individuální zakotvení, osobní názory nebo ovzduší v kolektivu či jednotce, a to v ČR nebo v zahraniční operaci.

Od vzniku Duchovní služby Armády ČR do dnešního dne prošlo duchovní službou celkem 27 vojenských kaplanů z katolické církve - 26 římskokatolických (z toho bylo 19 kněží a 7 trvalých jáhnů) a 1 řeckokatolický. K dnešnímu dni je v aktivní službě **13 vojenských kaplanů** - 11 římskokatolických (z toho 7 kněží a 4 trvalý jáhen) a 1 řeckokatolický duchovní. Další 1 trvalý jáhen je vojenským kaplanem aktivních záloh.

Vězeňská duchovní služba

Vězeňská duchovní služba je sborem vězeňských kaplanů, kteří jsou zaměstnanci Vězeňské služby. V současnosti pracuje v zaměstnaneckém poměru 22 katolických vězeňských kaplanů (včetně dvou žen) a 2 řeckokatoličtí vězeňští kaplani. Dále je zapojeno cca 100 dobrovolníků, kteří působí téměř ve všech 35 věznicích a vazebních věznicích.

Kromě organizování a realizace duchovní služby se podílejí rovněž na vytváření a aplikaci výchovných programů, vedoucích k hodnotové změně vězňů, eventuálně organizaci studia teologie. V několika zařízeních se uskutečnily tzv. duchovní obnovy – jednodenní rekolekce. Kaplani slouží rovněž svým spoluzaměstnancům a jsou poradci ředitelům svých věznic ve věcech otázek současného náboženského života.

Pomoc menšinám a lidem v těžkých situacích

Církev se rovněž věnuje migrantům a Romům a poskytuje duchovní pomoc lidem v těžkých životních situacích či krizích.

Pastorace povolání v ČR

Cílem je pomoci člověku objevit Boží plán pro svůj život a odpovědět na Boží volání. Proto byl v listopadu 2006 sestaven tým kněží, zasvěcených osob a laiků katolické církve, kterým leží na srdci, aby mladí lidé našli povolání, ke kterému je Bůh volá.

Více na www.hledampovolani.cz.

Církev a kultura

Péče o památky a vytváření nových kulturních hodnot byly vždy oblastí, ve které se církev velmi angažovala.

Svědčí o tom velké množství architektonických památek v naší zemi, nejenom kostelů. Římskokatolická církev se stará o více než 7 500 historických staveb, především kostelů a kaplí, které jsou důležitou součástí kulturního dědictví této země. Ať už tisíc let staré či vzniklé před několika lety, neodmyslitelně k nim patří i vnitřní umělecká výzdoba s mnohdy skutečně skvostnými příklady výtvarného umění s nedocenitelnou hodnotou. Ty nejvzácnější z nich anebo ty, které zdobily kostely již zrušené, bývají často soustředěny do muzeí a zpřístupněny široké veřejnosti. Dějinám i současnosti křesťanského umění je věnována pozornost na různých vysokých školách v ČR. Velmi dobrá spolupráce se rozvíjí mezi církevními subjekty a různými muzei či galeriemi; rostoucí význam má i rozvinutá přednášková činnost.

Kromě umění výtvarného však církev věnovala pozornost i dalším druhům: ve středověku byly kláštery nositeli kultury v podobě opisovaných rukopisů a i později křesťané o knihy zvláště pečovali. Mnohé klášterní či farní knihovny jsou dnes badatelsky zpřístupněny, církev na tom spolupracuje mj. se studenty archivnictví; vznikají i nové řádové či teologicko-vědecké knihovny.

S bohoslužbou je neodmyslitelně spjata i hudba, ať už tzv. klasická, která přímo vznikala jako doprovod liturgického slavení, tak moderní, kterou se při bohoslužbách rádi vyjadřují hlavně mladí lidé. V oblasti nových způsobů komunikace a tedy i novodobé kultury se křesťané věnují také umění audiovizuálnímu. Bohatou tradici i současnost má vydavatelská a nakladatelská činnost.

Církev a rodina

Církev nejsou kostely, ale živá společenství lidí, kteří sdílí svoji víru a vzájemně si pomáhají. Zvláštní pozornost proto patří rodinám, základním buňkám společnosti.

Církev provozuje na mnoha místech **rodinná centra**, provozuje diecézní a děkanátní nebo regionální **centra pro rodinný život** a rovněž poskytuje **psychologické poradenství** pro manželské páry, rodiny i jednotlivce v obtížných životních situacích. Věnuje se však i dalším oblastem života a pro tyto účely zakládá nejrůznější **občanská sdružení**.

Národní centrum pro rodinu (NCR)

Monitoruje fenomén rodiny v české společnosti, legislativní, společenské a sociální podmínky, v nichž rodiny naplňují svoje funkce, a přispívá k vytváření prorodinného klimatu ve společnosti. Podporuje a iniciuje prorodinné aktivity, přináší zahraniční zkušenosti v oblasti rodinné politiky a spolupracuje s aktéry rodinné politiky na všech úrovních – regionální, komunální, celostátní i mezinárodní. Komunikuje se zákonodárci a během legislativního procesu uplatňuje tzv. familymainstreaming.

NCR působí také jako vzdělávací instituce, zaměřuje se na rozvoj rodinných a rodičovských kompetencí, prevenci sociálního vyloučení a primární prevenci. V pastorační práci se angažuje jako koordinační a informační místo diecézních a regionálních center pro rodinu.

Kontakt:

tel.: 542 214 865

e-mail: rodiny@rodiny.cz

www.rodiny.cz

Církev a mládí

Sekce pro mládež ČBK

„Církev má mnoho co říci mladým lidem a mladí lidé mají mnoho co říci církvi.“ (sv. Jan Pavel II.)

Sekce pro mládež České biskupské konference je nástrojem církve v práci s mládeží. Má za úkol vzdělávání, informování a koordinaci aktivit. Přináší podněty a návrhy biskupům nejen od mladých lidí, ale i od odborníků v této oblasti.

V úzké spolupráci s diecézními centry pro mladé lidi organizuje:

- > celostátní setkání
- > účast mladých lidí na světových dnech mládeže
- > Studijně-formační kurz pro pracovníky s mládeží

- > vytváří materiály pro praktické využití ve společenstvích mládeže
- > vydává informačně-formační časopis Budoucnost církve
- > zaštiťuje časopis pro děvčata IN-dívčí svět
- > zaštiťuje web křesťanské mládeže signály.cz
- > podporuje dobrovolnickou službu

Kontakt:

tel.: +420 220 181 753

e-mail: mladez@cirkev.cz

www.cirkev.cz/mladez

Diecézní centra života mládeže

Jedná se o domy založené diecézním biskupem, otevřené mládeži, kde žije kněz a mladí lidé. Vytvářejí programy pro pobyty skupin mládeže a sami žijí společenství. Cílem života je, ukázat ctnostné hodnoty lidského života, smysl služby a motivovat mladé lidi do zapojení ve společnosti.

- > **DCŽM Mamre**
Osová Bítýška (Diecéze brněnská)
<http://brno.signaly.cz/mamre>
- > **DCŽM Ktiš**
Ktiš (Diecéze českobudějovická)
<http://dcm.bcb.cz/DCZM-Ktis>
- > **DCŽM Vesmír**
Jedlová v Deštném v Orlických horách (Diecéze královehradecká)
www.vesmir.signaly.cz
- > **IDCŽM Křižovatka**
Příchovice (Diecéze litoměřická)
<http://krizovatka.signaly.cz>
- > **ADCŽM Přístav**
Rajnochovice (Arcidiecéze olomoucká)
<http://mladez.ado.cz>

- > **Diecézní středisko mládeže Stará Ves n. Ondřejnicí**
Místo: Stará Ves nad Ondřejnicí (Diecéze ostravsko-opavská)
<http://dcm.doo.cz/stredisko>
- > **ADCM Nazaret**
Praha-Kunratice (Arcidiecéze pražská)
<http://adcm.cz/centrum-nazaret>

Děti a mládež mohou dále smysluplně trávit volný čas ve třinácti **salesiánských centrech** pro mladé lidi.

Církev komunikuje

Kázat evangelium znamená i vydat se do světa médií a nových forem digitální komunikace.

Hlásání evangelia – radostné zvěsti je prvotním úkolem, který křesťané obdrželi od Ježíše Krista. Podle příkladu sv. Pavla se církev snaží využívat všechny dostupné prostředky, které jí doba a prostředí nabízí, aby oslovila ty, kterým je nabídka spásy od Boha určena – tedy všechny lidi.

Křesťané proto nejen využívají média ve veřejném prostoru, ale zakládají i své vlastní, stejně tak jako provozují křesťansky orientovaná nakladatelství.

Obrovské možnosti se nabízejí na internetu, a proto i tento nástroj křesťané využívají k evangelizaci. Své webové stránky má ČBK, biskupství, řády, farnosti či různé náboženské organizace; mnozí již komunikují i na sociálních sítích a využívají tzv. nová média.

Nové možnosti přináší i **digitální kartografie**:

- > vyhledávač bohoslužeb – bohoslužby.cirkev.cz
- > církevní turistika – www.cirkevnuturistika.cz

Tištěná média:

- > Katolický týdeník
- > IN! (časopis pro dívky)
- > Tarsicius (časopis pro ministranty)
- > Nezbeda a Duha (časopisy pro děti)
- > Milujte se! (časopis pro novou evangelizaci)
- > Světlo (týdeník Matice cyrilometodějské)
- > Salve (revue pro teologii)
- > Immaculata (mariánský dvouměsíčník)
- > RC Monitor (publicistický čtrnáctideník)
- > časopisy vydávané řády a řeholníky
- > odborné časopisecké tituly

Rozhlas:

- > Radio Proglas (soukromé křesťanské rádio)
- > Vatikánský rozhlas (česká sekce)
- > Tvůrčí skupina Publicistika - náboženské vysílání Českého rozhlasu

Televize:

- > TV NOE
- > Tvůrčí skupina náboženských pořadů ČT (kreativní producent Patrick Diviš)

Člověk a Víra

Tento fotografický spolek začal vznikat v roce 2011 a jeho cílem bylo rozvíjet křesťanskou fotografii a přispívat ke kultivaci chování fotografů během církevních obřadů. V současné době sdružuje již více než stovku členů po celé ČR a jejich fotografie jsou pravidelně publikovány v církevních i jiných periodikách, v knihách a na sociálních sítích. Provozují také největší českou databanku fotografií z církevního prostředí a pořádají každoroční výstavy nejlepších prací. Velká část fotografií této brožury byla pořízena právě prostřednictvím těchto fotografů.

www.clovekavira.cz

Nakladatelství:

- > Karmelitánské nakladatelství
- > Paulínky
- > Portál
- > Cesta Brno
- > Refugium
- > Matice cyrilometodějská
- > Krystal OP
- > Vyšehrad
- > Kartuziánské nakladatelství
- > Doron

Internetové portály:

- > cirkev.cz
- > vira.cz
- > pastorage.cz
- > katolik.cz
- > modlitba.cz
- > liturgie.cz
- > katechismus.cz
- > breviar.cz
- > kancional.cz
- > sluzbaverejnosti.cz
- > signaly.cz
- > tisickrate.cz (satirický blog)
- > katecheze.cz

Internetové portály pro děti:

- > děti.vira.cz
- > kanan.cz
- > malyoslik.cz
- > <http://brno.biskupstvi.cz/kc/pomucky.html>

Sociální sítě:

- > facebook.com/Cirkev.cz
- > instagram.com/cirkev.cz/
- > twitter.com/CirkevCz
- > kanál cirkev.cz na youtube.com

Mobilní aplikace:

- > And Bible
- > Misál
- > Liturgie
- > Bohoslužby
- > Kancionál
- > Breviář
- > Modlitby
- > Izidoor (pro duchovní růst)
- > Tweeting with GOD
- > Katechismus
- > Proglas
- > TV Noe
- > Vatican News

Církev hospodaří

Církev se postupně připravuje na hospodaření bez pomoci státu. Investuje především do nemovitostí a společensky prospěšných aktivit.

Stát omezuje financování církví; jeho příspěvek se každoročně snižuje a v roce 2030 skončí úplně. Proto se církve v ČR zodpovědně připravují na období, kdy budou hospodařit samostatně. Investují prostředky tak, aby v budoucnu měly nejen potřebné zdroje pro zajištění své činnosti, ale zároveň mohly v souladu se svým posláním rozšířit své aktivity.

Výdaje katolické církve v roce 2017 překročily 6 mld. korun. Nejvíce v roce 2017 narostly náklady na **hospodářskou činnost** (tj. do zemědělství, lesnictví a vlastního podnikání) - 1,6 mld., což je o 50 % více než v roce 2016. Náklady na **hlavní činnost**, tj. na služby církve a mzdy, činily 2 874 mil. **Finanční investice** (obchodovatelné a etické investování) činily 259 mil. a náklady na investice na **sociální projekty, vzdělávání a péči o kulturní dědictví** 879 mil.

Příjmy katolické církve oproti tomu klesají. Nabídku církevních služeb a společensky prospěšných aktivit drží církve v rovnováze díky nájům z opravených budov, darům a dotacím.

Církevní investice směřují do čtyř základních oblastí:

- > zemědělství a lesnictví
- > budovy
- > čistě finanční investice
- > investice jednotlivých diecézí

Investice jednotlivých diecézí do vlastních podnikatelských projektů mají většinou inovativní regionální charakter (například vlastní minipivovary).

Církev se otevírá

Sakrální budovy a poutní místa patří k cennému bohatství, které církev chce sdílet se všemi lidmi.

Církevní turistika

Biskupství brněnské provozuje portál, který prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa, poutní trasy, nabídky ubytování a další zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Propojuje tak křesťanské církevní památky z různých částí ČR s ostatními doprovodnými aktivitami, které přispívají k obnově duchovních, duševních i fyzických sil.

Mnohé diecéze tuto novou oblast své činnosti prezentují na různých přehlídkách možností trávení volného času a cestovního ruchu. Rovněž roste počet příležitostí k návštěvě kostelů při komentovaných prohlídkách s průvodci v rámci snahy více otevřít chrámy i mimo pořad bohoslužeb.

www.cirkevnuturistika.cz

Klášterní turistika

Cílem projektu Klášterní turistika je propojit síť řeholních komunit, které již v současné době nabízí své služby veřejnosti. Nejčastěji se jedná o nabídku možnosti ubytování v areálech klášterů s možností účasti na duchovních programech komunity nebo jen v atmosféře ztišení a jiného rytmu života. Kromě nabídky ubytování existuje také rozsáhlá nabídka klášterních produktů od biopotravin, likérů, keramiky a ručně zdobených předmětů až po nakladatelství duchovní literatury.

www.klasternituristika.cz

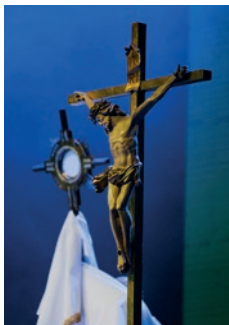
Noc kostelů

Jedná se o příležitost pozvat co nejširší veřejnost do kostelů a modliteben a ve večerní a noční atmosféře jim tak nabídnout možnost poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení, rozhovoru či setkání. Do této ekumenické akce, která se u nás koná již od roku 2009, se zapojuje více než 1 500 kostelů a modliteben po celé ČR.

www.nockostelu.cz

Nikodémova noc

Je pastoračním projektem katolické církve, jehož podstatou je setkání s Ježíšem Kristem přítomným v Nejsvětější svátosti. Adorace probíhá v tichu, ve tmě a za přítomnosti kněze, se kterým je možné se setkat k přijetí svátosti smíření nebo k osobnímu rozhovoru. Web Nikodémova noc provozují otcové pallotini.

Podobně laděná je i postní iniciativa **24 hodin pro Pána**, která se koná vždy před 4. postní nedělí

www.nikodemovanoc.cz

Křesťanské Vánoce

Základní myšlenkou tohoto projektu je přiblížit co nejširší veřejnosti duchovní poselství křesťanských Vánoc možností navštívit betlémy a tematické programy, které nabízejí během adventu a vánoční doby křesťanské farnosti a sbory.

www.krestanskevanoce.cz

iBohoslužby

Tato internetová aplikace poskytuje přehlednou databázi křesťanských bohoslužeb a informací o kostelech a modlitebnách.

www.iBohosluzby.cz

Diecéze v České republice

Katolická církev v ČR se dělí na **dvě církevní provincie**: českou a moravskou.

Českou církevní provincii tvoří:

- » Pražské arcibiskupství
- » Českobudějovické biskupství
- » Královéhradecké biskupství
- » Litoměřické biskupství
- » Plzeňské biskupství

Moravskou církevní provincii tvoří:

- » Olomoucké arcibiskupství
- » Brněnské biskupství
- » Ostravsko-opavské biskupství

Apoštolský exarchát

Apoštolský exarchát je organizačně a právně-církevní útvar pro katolíky byzantsko-slovanského obřadu (řeckokatolíky), kteří žijí na území ČR. Je podřízen Svatému stolci.

Základní údaje

Diecéze	Katolíků
Arcidiecéze pražská	558 000
Diecéze českobudějovická	283 767
Diecéze královéhradecká	450 000
Diecéze litoměřická	160 000
Diecéze plzeňská	117 500
Česká provincie	
Arcidiecéze olomoucká	568 000
Diecéze brněnská	500 000
Diecéze ostravsko-opavská	422 000
Moravská provincie	
Apoštolský exarchát	18 000
CELKEM	3 077 267

Pražská arcidiecéze

Katedrála:

sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Patroni:

sv. Vojtěch, sv. Vít, sv. Jan Nepomucký,
sv. Václav

Rozloha (km ²)	8 765
Obyvatel	2 316 000
Katolíků	558 000
Vikariátů	14
Farností	147
Kněží	315
Z toho řeholníků	148
Kostelů a kaplí	1 020

Kontakt:

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 56/16
119 02 Praha 1 - Hradčany
tel.: +420 220 392 111
e-mail: apha@apha.cz
www.apha.cz

Dle informace diecéze

Biskupství bylo založeno v roce 973 z podnětu knížete Boleslava II. po dohodě s císařem Otou I. a rezenským biskupem sv. Wolfgangem. Papež Klement VI. povýšil bulou dne 30. 4. 1344 pražské biskupství na arcibiskupství a zřídil samostatnou církevní provincii pro Čechy a Moravu.

Arcibiskupství rozvíjí evangelizační projekty zaměřené na nevěřící či zájemce o prohloubení víry – ať už internetové projekty Pastoračního střediska (vira.cz, pastorace.cz), tak akce Výchova a hodnoty – týden pro školy, přibližující žákům základních a středních škol kulturní a duchovní dědictví spravované katolickou církví. Vydává časopis **Zpravodaj pražské arcidiecéze**.

Kam zavítat?

- > katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha
- > poutní místo Svatá Hora
- > poutní místo Stará Boleslav
- > kláštery – Strahov, Sázava, Mníšek pod Brdy

Kde se ubytovat?

- > Penzion Panský Dům, Rožmitál pod Třemšínem
- > zámecký hotel Clara Futura v Dolních Břežanech

Arcibiskup
kardinál Dominik Duka OP
36. pražský arcibiskup (2010)

Pomocný biskup
Mons. Václav Malý
(1997)

Pomocný biskup
Mons. Zdenek Wasserbaeur
(2018)

Emeritní pomocný biskup
Mons. Karel Herbst SDB
(2002)

Českobudějovická diecéze

Katedrála:

sv. Mikuláše

Patroni:

sv. Mikuláš, sv. Jan Nepomucký,

sv. Jan Nepomuk Neumann

Rozloha (km ²)	12 500
Obyvatel	740 000
Katolíků	283 767
Vikariátů	10
Farností	354
Kněží	122
Z toho řeholníků	37
Kostelů a kaplí	551

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství českobudějovické

Biskupská 4, P. O. BOX 14

370 21 České Budějovice

tel.: +420 380 420 311

e-mail: ordinariat@bcb.cz

www.bcb.cz

Na Nový rok 1786 vzniká biskupství českobudějovické bulou Pia VI. ze září 1785. Dnes je součástí diecéze 354 farností v 10 vikariátech na území krajů Jihočeského, Plzeňského a Vysočina. Diecéze vydává časopis **Setkání**.

Kam zavítat?

- > Klokoty (Tábor)
- > Kájov (Český Krumlov)
- > Římov (České Budějovice)
- > Lomec (Vodňany)
- > Dobrá Voda u Nových Hradů
- > Křemešník (Pelhřimov)

Kde se ubytovat?

- > Dobrá Voda u Hartmanic / vintir-dum.eu
- > Kvilda / www.sasmcb.cz/objekty/svs-kvilda/
- > Ktiš / dcm.bcb.cz/DCZM-Ktis
- > Tábor-Klokoty / www.klokoty.cz/cz/poutni-dum
- > Zálší / zalsi.webnode.cz/
- > Železná Ruda / farnidomov.cz/Rekreace
- > Žirovnice a Počátky / farazir.casd.cz

Diecézní biskup

Mons. Vlastimil Kročil

13. českobudějovický biskup (2015)

Pomocný biskup

Mons. Pavel Posád

(2008)

Královéhradecká diecéze

Katedrála:

Svatého Ducha

Patroni:

sv. Klement I.

Rozloha (km ²)	11 633
Obyvatel	1 269 000
Katolíků	450 000
Vikariátů	14
Farností	265
Kněží	205
Z toho řeholníků	35
Kostelů a kaplí	1 100

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
tel.: +420 495 063 611
e-mail: biskupstvi@bihk.cz
www.bihk.cz

Diecéze vznikla za působení pražského arcibiskupa Arnošta kard. Harracha, kdy bulou papeže Alexandra VII. z 10. listopadu 1664 bylo zřízeno biskupství v Hradci Králové. Diecéze se rozprostírá na území 5 krajů: Královéhradeckého, Pardubického, části Kraje Vysočina, Středočeského, Libereckého. Královéhradecká diecéze vydává **časopis Adalbert.**

Kam zavítat?

- > katedrála Svátého Ducha v Hradci Králové
- > Hora Matky Boží v Králíkách
- > poutní kostel Panny Marie Pomocné na Chlumku v Luži
- > kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově
- > premonstrátský klášter v Želivě
- > benediktinský klášter v Broumově

Kde se ubytovat?

- > Diecézní centrum života mládeže Vesmír, Deštné v O. h.
- > Českomoravská Fatima, Koclířov u Svitav
- > penzion a diecézní centrum Marianum, Janské Lázně
- > poutní areál na Hoře Matky Boží v Králíkách

Diecézní biskup
Mons. Jan Vokál

25. královéhradecký biskup (2011)

Pomocný biskup
Mons. Josef Kajnek

(1992)

Litoměřická diecéze

Katedrála:

sv. Štěpána

Patroni:

sv. Zdislava, sv. Štěpán, sv. Felix,
sv. Viktorin

Rozloha (km ²)	9 393
Obyvatel	1 363 000
Katolíků	160 000
Vikariátů	10
Farností	384
Kněží	113
Z toho řeholníků	34
Kostelů a kaplí	580

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství litoměřické
Dómské nám. 1/1
412 88 Litoměřice
tel.: +420 416 707 511
e-mail: biskupstvi@dltm.cz
www.dltm.cz

Biskupství bylo založeno bulou papeže Alexandra VII. 3. července 1655. Diecéze litoměřická se rozkládá na území Ústeckého a Libereckého kraje, částečně zasahuje do Královéhradeckého, Středočeského a Karlovarského kraje. Biskupství vydává **diecézní časopis Zdislava**.

Kam zavítat?

- > Jablonné v Podještědí s hrobem hlavní patronky diecéze sv. Zdislavy
- > mariánské poutní místo Hejnice, Filipov, Bohosudov
- > diecézí prochází část Svatojakubské cesty a poutní stezka Via Sacra
- > Biskupský pivovar U sv. Štěpána v Litoměřicích
- > Cisterciácké opatství Osek

Kde se bytovat?

- > Klášter Hejnice - vzdělávací, konferenční a poutní dům
- > Hostel U sv. Štěpána v Litoměřicích
- > Fara Jítrava
- > Klášterní penzion v Jiřetíně pod Jedlovou

Diecézní biskup
Mons. Jan Baxant

20. litoměřický biskup (2008)

Plzeňská diecéze

Katedrála:

sv. Bartoloměje

Patroni:

bl. Hroznata

Rozloha (km ²)	9 661
Obyvatel	850 500
Katolíků	117 500
Vikariátů	10
Farností	69
Kněží	84
Z toho řeholníků	28
Kostelů a kaplí	924

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství plzeňské
nám. Republiky 35
301 00 Plzeň
tel.: +420 377 223 112
e-mail: bip@bip.cz
www.bip.cz

Plzeňská diecéze byla zřízena bulou papeže Jana Pavla II. 31. května 1993. Prvním biskupem byl jmenován Mons. František Radkovský. Dne 30. dubna 2016 diecézi převzal biskup Mons. Tomáš Holub. Diecéze vydává časopis **Zpravodaj plzeňské diecéze**.

Kam zavítat?

- > katedrála sv. Bartoloměje
- > Muzeum církevního umění plzeňské diecéze
- > premonstrátský klášter v Teplé
- > trasy Svatojakubské cesty, vedoucí skrze diecézi
- > Maria Loreto – Starý Hroznatov, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Přešticích, jezuitský kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie a sv. Ignáce v Klatovech, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Chlumu Svaté Máří, dálniční kaple Smíření u Šlovic aj.

Kde se bytovat?

- > rekreační centrum na Božím Daru
- > rekreační centrum v Perninku
- > www.bip.cz/cs/rekrecni-centra

Diecézní biskup
Mons. Tomáš Holub
2. plzeňský biskup (2016)

Emeritní biskup
Mons. František Radkovský
1. plzeňský biskup (1993)

Olomoucká arcidiecéze

Katedrála:

sv. Václava

Patroni:

sv. Václav, sv. Cyril a Metoděj, sv. Kristýn a druhové, sv. Vojtěch, sv. Vít, sv. Prokop, sv. Kordula, sv. Ludmila, sv. Pavlína

Rozloha (km ²)	10 018
Obyvatel	1 376 000
Katolíků	568 000
Vikariátů	21
Farností	418
Kněží	333
Z toho řeholníků	93
Kostelů a kaplí	1 275

Dle informace diecéze

Kontakt:

Arcibiskupství olomoucké
Wurmova 562/9
pošt. schr. 193
779 00 Olomouc
tel.: +420 587 405 411
e-mail: arcibol@arcibol.cz
www.ado.cz

Olomoucké biskupství, jako pokračování moravského arcibiskupství sv. Metoděje z roku 869, bylo založeno roku 1063 papežem Alexandrem II. vyčleněním z pražské diecéze. Papež Pius VI. bulou ze dne 5. 12. 1777 povýšil olomoucké biskupství na arcibiskupství. Arcidiecézní Centrum pro rodinný život nabízí pomoc rodinám ve všech 21 děkanátech. Arcidiecéze vydává **časopis Oldin** – Olomoucký arcidiecézní informátor.

Arcibiskup

Mons. Jan Bosco Graubner
14. olomoucký arcibiskup,
69. biskup (1992)
metropolita moravský

Pomocný biskup

Mons. Antonín Basler
(2017)

Pomocný biskup

Mons. Josef Nuzík
(2017)

Emeritní pomocný biskup

Mons. Josef Hrdlička
(1990)

Kam zavítat?

- > Velehrad, Dny lidí dobré vůle
- > Svatý Hostýn
- > Arcibiskupský palác
- > Arcibiskupský zámek v Kroměříži
- > Arcidiecézní muzea (Olomouc, Kroměříž)

Brněnská diecéze

Katedrála:

sv. Petra a Pavla

Patroni:

sv. Petr a Pavel

Rozloha (km ²)	10 668
Obyvatel	1 387 000
Katolíků	500 000
Vikariátů	20
Farností	450
Kněží	331
Z toho řeholníků	82
Kostelů a kaplí	1 486

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství brněnské
Petrov 269/8
601 43 Brno
tel.: +420 533 033 111
e-mail: brno@biskupstvi.cz
www.biskupstvi.cz

Založení Biskupství brněnského je spjato s církevními reformami Marie Terezie, které v sedmdesátých letech 18. století radikálně zasáhly do života církve v celé habsburské monarchii. Na přímý podnět císařovny Marie Terezie a na základě buly papeže Pia VI. bylo roku 1777 povýšeno olomoucké biskupství na arcibiskupství a na jihozápadě Moravy došlo k založení biskupství nového se sídlem v Brně. Stalo se tak 5. prosince 1777. K současným pastoračním prioritám diecéze s živou tradicí, kde je radostná víra stále součástí života, patří péče o rodinu a o farnost. K návštěvě desítek poutních míst zve stejnojmenná brožura i webové stránky projektu Církevní turistiky. Diecéze spravuje také webové stránky Noci kostelů a Křesťanské Vánoce a dále vydává tematické časopisy pro katechety, pro mladé a pro chrámové hudebníky.

Kam zavítat?

- > poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou
- > tradiční poutní slavnosti v Žarošicích, v Mikulově či ve Vranově u Brna
- > Diecézní muzeum Brno

Diecézní biskup
Mons. Vojtěch Cikrle
13. brněnský biskup (1990)

Pomocný biskup
Mons. Pavel Konzbul
(2016)

Emeritní pomocný biskup
Mons. Petr Esterka

Ostravsko-opavská diecéze

Katedrála:

Božského Spasitele

Patroni:

bl. Marie Antonína Kratochvílová,
sv. Hedvika Slezská, sv. Jan Sarkander,
sv. Melichar Grodecký,
bl. Metoděj Dominik Trčka

Rozloha (km ²)	6 150
Obyvatel	1 290 000
Katolíků	422 000
Vikariátů	11
Farností	276
Kněží	226
Z toho řeholníků	35
Kostelů a kaplí	603

Dle informace diecéze

Kontakt:

Biskupství ostravsko-opavské
Kostelní náměstí 3172/1
72802 Ostrava
tel.: +420 596 116 522
tel.: +420 597 822 200
e-mail: kurie@doo.cz
www.doo.cz

Ostravsko-opavská diecéze je nejmladší diecézí v České republice. Byla založena Janem Pavlem II. dne 30. 5. 1996 papežskou bulou „Ad Christefi delium spirituali“. Ostravsko-opavská diecéze vydává časopis **Okno**.

Kam zavítat?

- > katedrála Božského Spasitele v Ostravě
- > konkatedrála Panny Marie v Opavě
- > bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku
- > poutní místo Maria Hilf u Zlatých Hor
- > další zajímavé kostely v Moravskoslezském kraji otevřené v rámci projektu „Otevřené chrámy“
www.doo.cz/otevrenechramy
- > Mezinárodní křesťanský festival současné hudby „Slezská lilie“ www.slezskalilie.cz

Diecézní biskup

Mons. František Václav Lobkowicz OPræm.

1. ostravsko-opavský biskup (1996)

Pomocný biskup

Mons. Martin David

(2017)

Apoštolský exarchát v ČR

Katedrála:

sv. Klimenta v Praze

Patroni:

sv. Kliment, sv. Cyril a Metoděj,
sv. Anežka, sv. Mikuláš

Aktuální odhad počtu řeckokatolíků v ČR	18 000 (velkou část tvoří občané ukrajinské a slovenské národnosti)
Počet děkanátů	7
Počet farností	19
Počet filiálních obcí	18
Kněží a jáhni v duchovní správě	31
Duchovní bez ustanovení (na penzi)	11

Dle informace exarchátu

Kontakt:

Apoštolský exarchát
Haštalské nám. 4
110 00 Praha 1
tel.: +420 221 778 491
e-mail: exarchat@exarchat.cz
www.exarchat.cz

Řeckokatolíci, nebo přesněji, katolíci byzantského obřadu, patří do společenství katolické církve, se kterou jsou věroučně jednotní. Uznávají autoritu římského biskupa (papeže), avšak liší se svým obřadem a některými disciplinárními aspekty. Bohoslužby a ostatní liturgické úkony slaví v byzantsko-slovanském obřadu.

Na území ČR byl vyhlášen Apoštolský exarchát pro katolíky byzantského obřadu papežem sv. Janem Pavlem II. 15. března 1996. V jeho čele stojí biskup, který má všechna práva eparchiálního biskupa. Exarchát je předstupněm eparchie (diecéze) a podléhá přímé pravomoci Apoštolského stolce – je řízen Kongregací pro východní církev.

Exarchát vydává dvouměsíční zpravodaj Exarchát a ročenku Řeckokatolický kalendář. Na území Apoštolského exarchátu působí od roku 2008 Řeckokatolická charita a s Apoštolským exarchátem je také spojen Institut sv. Kosmy a Damiána, který je zaměřen na

Biskup-apoštolský exarcha
Mons. Ladislav Hučko
titulární biskup ořejský (2003)

Emeritní pomocný biskup
Mons. Ján Eugen Kočiš
titulární biskup abrittský

studium východokřesťanské duchovní tradice v rámci dějin dogmatické teologie, liturgie, práva a spirituality východních křesťanů především byzantského ritu.

Kam zavítat?

- > Svatá Hora u Příbrami – u příležitosti tradiční řeckokatolické pouti (zpravidla poslední sobotu v červnu)
- > Velehrad – u příležitosti tradiční řeckokatolické pouti (5. července v odpoledních hodinách v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a svatého Cyrila a Metoděje)
- > kostel Všech svatých, Kolegiální kapituly Všech svatých na Hradě Pražském – u příležitosti tradiční řeckokatolické pouti k sv. Prokopu (zpravidla v neděli před nebo po světcově svátku 4. července)
- > kostel sv. Bartoloměje ve Frýdlantě nad Ostravicí – u příležitosti pouti k řeckokatolickému blahoslavenému o. Metoději Dominiku Trčkovi, CSsR (koncem srpna)

Významné chrámy:

- > katedrála sv. Klimenta, kostel sv. Kosmy a Damiána v Emauzích, kostel Nejsvětější Trojice, rotunda sv. Longina v Praze
- > kostel sv. Mikuláše v Plzni
- > kaple sv. Ondřeje v Karlových Varech
- > kostel sv. Josefa v Brně

Přehled duchovních úkonů

Církev provádí člověka po celý jeho život. Duchovními úkony pomáhá naplnit klíčová období od narození až po smrt.

Přehled duchovních úkonů za rok 2018

Diecéze	Křty	Břimování	1. sv. přijímání	Sňatky	Pohřby
Pražská	2 485	493	955	617	1 865
Českobudějovická	1 762	181	446	417	2 151
Královéhradecká	2 262	301	737	611	2 503
Litoměřická	1 238	238	221	232	1 073
Plzeňská	741	99	128	170	861
Olomoucká	4 763	1 408	2 454	1 308	4 887
Brněnská	4 793	934	2 376	1 271	4 696
Ostravsko-opavská	2 840	459	1 370	802	3 325
Apoštolský exarchát	258	259	84	42	20
CELKEM	21 142	4 372	8 771	5 470	21 381

Dle informací diecézí / exarchátu

Církevní řády a hnutí

Řeholní řády a kongregace

Zasvěcený život je odpovědí na touhu po štěstí a naplněném životě. Je jednou z možností, jak intenzivně následovat Ježíše Krista.

Konference vyšších představených mužských řeholí

Konferenci tvoří vyšší představení mužských řeholních společenství a společností apoštolského života na území ČR. Konference má své stanovy schválené papežem. Je jím zřízena jako církevní právnická osoba a zůstává pod jeho vrcholným vedením. Členové konference si navzájem pomáhají při zařizování společných záležitostí, podporují se v řeholním životě a pomáhají si v dosahování cílů jednotlivých institutů. Spolupracují a koordinují činnost v pastorační a charitativní oblasti a ve věcech, jež mají být konány ve spolupráci s církevní autoritou.

Mužské řehole se věnují především duchovní správě, školství, působí na univerzitách a vysokých školách, věnují se vydavatelské činnosti; někteří řeholníci pracují v charitě či ve zdravotnictví.

Počty k 1. 1. 2019:

- > 656 řeholníků
- > 95 řeholních domů

Kontakt:

Konference vyšších představených mužských řeholí v ČR
Markétská 1/28, 169 00 Praha 6 – Břevnov

Předseda:

P. Prokop Siostrzonek OSB
arciopat Břevnovského opatství

Místopředseda:

Marian Rudolf Kosík OPraem.
opat kláštera v Nové Říši

Členové předsednictva:

Lukáš Fošum OP, provinciál Řádu bratří kazatelů
Juan Provecho OSA, delegát provinciál
Dismas Tomašík OFM Cap., provinciál kapucínů
Josef Šedivý O.Cr., velmistr křížovníků

Sekretář:

Zachariáš T. Kristek OPraem.

Seznam mužských řeholních institutů:

- > **Řád sv. Augustina (OSA)**
www.augustiniani.cz
Primárním úkolem augustiniánů je modlitba, bratři pracují ve školství a vedou aktivní život ve farnosti, pořádají duchovní obnovy a vedou společenství.
- > **Řeholní kanovníci sv. Augustina (CRV)**
Kongregace windesheimská – Paring (Německo)
Věnují se zejména pastoraci a službě ve farnosti a přilehlých kostelích.
- > **Řád svatého Benedikta – Slovanská benediktinská kongregace sv. Vojtěcha (OSB)**
www.brevnov.cz
www.rajhrad.cz
Mniši žijí benediktinským způsobem života: modlit se a pracovat; podporují duchovní život věřících ve farnosti.

- > **Řád cisterciáků** (OCist.)
www.klastervyssibrod.cz
 K mnichům se lze připojit na denní modlitbu církve, řídí se heslem „modlit se a pracovat“.

- > **Řád bratří kazatelů** (OP)
www.op.cz
 Široké pole jejich působnosti zahrnuje přednášky ve školách i mimo ni, přípravy na svátosti a pastorační.

- > **Řád menších bratří** (OFM)
www.ofm.cz
 Bratři pořádají duchovní obnovy, vedou společenství, připravují na svátosti a mají program pro různé skupiny.

- > **Institut Chemin Neuf** (ChN)
www.chemin-neuf.cz/cs/
 Komunita Chemin Neuf stojí na pilířích ignaciánské spirituality a charismatické obnovy.

- > **Řád bratří domu Panny Marie v Jeruzalémě** (O.T.)
www.nemeckyrad.cz
 Aktivní hlásání evangelia a pomoc potřebným.

- > **Tovaryšstvo Ježíšovo** (SJ)
www.jesuit.cz
 Bratři žijí kontemplativně a nabízejí exercicie, duchovní doprovázení či se věnují vzdělávání.

- > **Řád menších bratří kapucínů** (OFMCap.)
www.kapucini.cz
 Učí se vnitřní modlitbě a předávají tuto zkušenost věřícím.

- > **Řád bratří blahoslavené Panny Marie Karmelské** (O.Carm.)
www.karmel.cz
 Bratři pořádají přednášky, vydávají duchovní literaturu, slouží v nemocnicích a usilují o vnitřní modlitbu.

- > **Řád bosých bratří blahoslavené Panny Marie z hory Karmel** (OCD)
www.pragjesu.info
www.klasterslany.cz
 Karmelitáni žijí v tiché kontemplativní modlitbě a zároveň slouží lidem ve světě zejména duchovním doprovázením. Klášter Pražského Jezulátka pravidelně pořádá také přednášky, biblické hodiny a přípravy na svátosti.

- > **Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou** (O.Cr.)
www.krizovnici.eu
 Křížovníci se starají o oblast kultury a vzdělanosti, o charitativní a duchovní činnost.

- > **Suverénní řád maltézských rytířů** (Omelit)
www.maltezskyrad.cz
 Věnují se převážně oblasti zdravotnictví a vzdělávání, provozují neziskovou organizaci Maltézská pomoc.

- > **Kongregace kněží Mariánů** (MIC)
www.centrumhostivar.cz
www.farnostbrumov.cz
www.hradek.speaker.cz
 Bratři působí na více místech v ČR a vedou různá společenství, učí a věnují se pastorační činnosti.

- > **Hospitálský řád sv. Jana z Boha** (OH)
www.milosrdni.cz
 Bratři provozují lékárnu, mateřskou školku, nemocnici ve Vizovicích; jejich služba je zaměřena na nemocné.

- > **Řád minoritů** (OFMConv.)
www.minorite.cz
 Pořádají večery chval, duchovní obnovy, připravují na svátosti a věnují se duchovnímu doprovázení věřících.

- > **Misionáři sv. Karla Boromejského** (FSCB)
www.sancarolo.org/en/places/prague/
 Bratři slouží v pražské farnosti u sv. Apolináře, v nemocniční kapli a v přilehlých kostelích.

- > **Kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné** (OMI)
www.oblati.cz
 Starají se o poutní místa, působí jako faráři, pracují s mládeží a angažují se v lidových misiích.

- > **Společnost katolického apoštolátu** (SAC)
www.pallotini.cz
pallotini-pastorace.cz
farnostfulnek.cz
 Misijní charakter řádu je doplněn o pastorační vězňů, mládeže a seniorů a vydávání časopisu a knih.

- > **Řád Nejmenších bratří sv. Františka z Pauly** (OM)
www.dc-vranov.cz
 Bratři pořádají exercicie, přednášky, konference, akce pro rodiny, mládež, duchovní obnovy a ekumenická setkávání.

- > **Řád svatého Pavla Prvního Poustevníka** (OSPPE)
www.paulini.pl

- > **Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti** (CFSsS)
www.petrini.zde.cz
 Bratři se věnují kontemplativní modlitbě, pečují o chod farností, pořádají duchovní akce a také vydávají časopis pro děti DUHA.

- > **Řád zbožných škol** (SchP)
www.straznice.farnost.cz
 Křesťanská výchova prostřednictvím práce ve školství a duchovního doprovázení naplňuje život bratří piaristů.

- > **Řád premonstrátů** (OPraem.)
www.strahovskyclaster.cz
www.zeliv.eu
www.klaster.novarise.cz
 Premonstráti žijí dle tradice sv. Augustina, připravují bohatý program pro věřící i nevěřící a připravují na svátosti, pořádají duchovní obnovy, věnují se pastorační činnosti. V želivském klášteře také provozují restauraci, pivovar a návštěvnické centrum a v klášteře v Teplé nabízejí kromě pravidelných bohoslužeb i poznávací prohlídky kláštera a výstavy.

- > **Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele** (CSsR)
www.cssr.cz; redemptoristi.sk
 Jejich posláním je hlásat evangelium, hlavně v lidových misiích a při duchovních obnovách ve farnostech.

- > **Salesiáni Dona Boska** (SDB)
www.sdb.cz
 Věnují se především misii, výchově a evangelizaci především chudé a opuštěné mládeže.

- > **Misionáři Matky Boží z La Salette** (MS)
www.saletini.cz
 Misionáři připravují biblické hodiny a starají se o chod svěřených farností.

- > **Společnost Božského Spasitele** (SDB)
www.salvatoriani.cz
 Bratři usilují o zapojení do života církve všech lidí, soustředí se zejména na mládež a rodiny.

- > **Řád cisterciáků přísnější observance** (OCSO)
www.novydvur.cz
 V jejich klášteře se zachovává ticho, žijí modlitbou a prací a na živobytí si vydělávají prodejem vlastních produktů.

- > **Sekulární Institut Schönstatt-Patres** (ISCh)

Konference vyšších představených ženských řeholí

Konferenci tvoří vyšší představené ženských řeholních společenství a společností apoštolského života na území České republiky. Konference má své stanovy schválené papežem. Je jím zřízena jako církevní právnická osoba a zůstává pod jeho vrcholným vedením. Členky Konference si navzájem pomáhají při zařizování společných záležitostí, podporují se v řeholním životě a pomáhají si v dosahování cílů jednotlivých institutů.

Spolupracují a koordinují činnost v pastorační a charitativní oblasti a ve věcech, jež mají být konány ve spolupráci s církevní autoritou. Věnují se školství, zdravotnictví, charitativní službě, duchovnímu doprovázení, vydavatelské činnosti, působí jako pedagožky na VŠ, jako odbornice v pomáhajících profesích apod. Některé komunity žijí kontemplativním životem.

Počty k 1. 1. 2019:

- > 1 065 řeholnic
- > 138 řeholních komunit

Kontakt:

Konference vyšších představených ženských řeholí v ČR
Thákurova 3
160 00 Praha 6
e-mail: kvpzr.cr@gmail.com
www.rehole.cz

Předsedkyně:

SM. Krista L. Chládková OP
generální představená České kongregace sester dominikánek

Místopředsedkyně:

Sr. Miroslava (Jaroslava) Bortlová SCSC
provinční představená České provincie Kongregace
Milosrdných sester sv. Kříže

Členky předsednictva:

Sr. Vojtěcha Zikešová ClmConc, generální představená
Sr. Františka Kadlčíková SCM, provinční představená
Sr. Baptista Nožková OSF, provinční představená

Sekretářka:

Sr. Klára Šídlová OSFGr

Rejstřík ženských řeholních společenství:

I. Řeholní instituty

1. Řeholní instituty kontemplativní

> **Cisterciácké opatství Porta Coeli (OCist)**

www.portacoeli.cz

Rozjímavá modlitba se střídá s prací během dne podle Benediktovy řehole.

> **Kláster Mnišek Kazatelského řádu (OP)**

www.moniales.praha.op.cz

- > **Klášter sv. Kříže Mnišek Kazatelského řádu (OP)**
www.mnisky.op.cz
Charismatem řádu je modlitba, práce a ticho k modlitbě. Sestry vyrábí svíčky, liturgické potřeby, růžence a věnují se péči o zahradu a o hosty.
- > **Řád bosých mnišek blahoslavené Panny Marie z hory Karmel (OCD)**
www.karmelitky.cz
- > **Řád bosých mnišek blahoslavené Panny Marie z hory Karmel (OCD)**
www.bosekarmelitky.cz
Sestry žijí v klauzuře sjednocené s Bohem skrze modlitbu, kterou obětují za potřebné.
- > **Řád chudých sester sv. Kláry (OSC)**
www.klarisky.cz
Kontemplativní řád se zaměřením na denní modlitbu církve a odevzdávání tísně lidí Bohu prostřednictvím své činnosti – práce na liturgických oděvech a výrobě svíček.
- > **Klášter klarisek – kapucínek (OSCCap.)**
www.kapucinky.kapucini.cz
Rozjímavý řád, jehož posláním je být stálou chválou Boha a přímluvou za všechny lidi; sestry nabízejí duchovní obnovy pro jednotlivce, zdobí svíce a zhotovují potřeby pro liturgii.
- > **Klášter sester premonstrátek v Doksanech (OPraem.)**
www.klasterdoksany.cz
Kontemplativní sestry Premonstrátského řádu, jejichž hlavním posláním je společné slavení liturgie a přímluvná modlitba. Žijí v klauzuře podle řehole svatého Augustina.

- > **Řád cisterciáků přísnější observance - trapistiky (OCSO)**
<http://trappistevitorchiano.it/storia-fondazioni-nasi-pani-cz.asp>
 Sestry žijí podle Řehole sv. Benedikta ve střídání se liturgické chórové modlitby a jednoduché manuální práce. Jejich život je zcela kontemplativní a svědčí světu o Božím prvenství:
„Ničemu nedávat přednost před láskou ke Kristu“
 (Řehole sv. Benedikta 4,21).
- > **Klášteř sester řádu Navštívení Panny Marie (VSM)**
 Sestry působí v Kroměříži. Mají žít v napodobení vnitřních i vnějších ctností Panny Marie a spojovat tak rozjímání se službou.

2. Řeholní instituty ostatní

2.1. Řeholní instituty, které mají v ČR vyšší představenou

- > **Konvent sester alžbětinek v Brně (OSE)**
www.alzbetinky.webnode.cz
- > **Konvent sester alžbětinek v Jablunkově (OSE)**
www.alzbetinky.jablunkov.cz
 Sestry v části navráceného klášterního objektu provozují Domov sv. Alžběty (domov pro seniory), kde poskytují potřebnou péči a podporu 69 osobám. Jejich snahou je, aby senioři našli nový domov, kde budou předvečer svého života prožívat v ovzduší důvěry, radosti a pokoje.
- > **Konvent sester alžbětinek v Praze (OSE)**
www.alzbetinkypraha.websnadno.cz
 Sestry navštěvují nemocné v přilehlé nemocnici, zajišťují duchovní péči a pracují s ohroženou mládeží ve středisku výchovné péče.

- > **Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského (SCB)**
www.boromejky.cz
 Sestry pracují u nemocných, seniorů, s mládeží, zapojují odsouzené ženy do života a pomáhají potřebným.

- > **Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje (SCM)**
www.cyrilky.cz
 Apoštolská kongregace, která se věnuje výchovné, pastorační a sociální činnosti. Hlavním pilířem apoštolátu je modlitba za jednotu křesťanů.

- > **Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky (FDC)**
www.dcerybozskelasky.webnode.cz
 Apoštolát vychovatelský, sociální a pastorační. Věnují se dívčí mládeži (škola), sociálně slabým (Denní stacionář) a nemocným lidem (Domov pro seniory). Ubytovávají hosty v jejich klášterním penzionu.

- > **Česká kongregace sester dominikánek (OP)**
www.dominikanky.cz
 Kázání slovem, životem, nahlas i mlčky. Sestry se zaměřují na výchovu a vzdělávání, mj. provozují střední školu a domov mládeže pro studující děvčata.

- > **Sestry Apoštolátu sv. Františka (AF)**
www.frantiskanky.info
 Kontemplace, smír, svědectví, evangelizace, služba potřebným. To jsou rysy činnosti řádu.

- > **Kongregace Sester Neposkvrněného Početí Panny Marie III. řádu sv. Františka z Assisi (CImConc)**
www.sestrynp.cz
 Působí ve farnostech, školách a v charitní službě.

- > **Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka v Opavě (SMFO)**
www.smfo.org
 Oblasti působení sester jsou určovány dle toho, kde jsou zapotřebí. Pohybují se zejména ve vzdělávání, službě nemocným a ve farnostech.

- > **Kongregace sester III. řádu sv. Františka pod ochranou sv. Rafaela archanděla**
 Společenství není aktivní.

- > **Česká provincie Kongregace Milosrdných sester sv. Kříže (SCSC)**
www.klaster-km.cz
 Sestry hledají nové cesty hlásání evangelia lidem především v oblasti školství, výchovy mládeže, zdravotnictví a sociální oblasti.

> **Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka pod ochranou Svaté Rodiny v Brně (OF)**

www.frantiskanky.cz

Pastorační, sociální, výchovná a vzdělávací činnost je obětována spolu s modlitbami za kněze. Sestry poskytují ubytování studentkám vysokých škol a pořádají duchovní obnovy pro dívky a ženy.

> **Kongregace Šedých sester III. řádu sv. Františka (OSFGr)**

www.sedesestry.cz

Sestry žijí podle františkánské spirituality, věnují se ošetrovatelské a pastorační činnosti.

> **Školské sestry sv. Františka Česká provincie (OSF)**

www.sestry-osf.cz

Sestry se věnují zejména pastoraci, misii a vzdělávání. Ubytovávají také studentky, provozují mateřskou školu a žijí dle františkánské spirituality.

> **Českomoravská provincie Kongregace sester premonstrátek (S.Praem)**

www.premonstratky.cz

Premonstrátky ubytovávají studentky, poskytují pomoc ve farnostech, zaměřují se na pastoraci a také provozují domy pro seniory.

> **Provincie Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (FMA)**

www.fma.cz

Sestry pracují s mládeží, jsou zřizovateli střední školy, mateřské školy a domovů mládeže. Mají zejména pro děvčata pestrou nabídku aktivit v různých zařízeních formální a neformální výchovy a věnují se evangelizaci a katechezím dětí a mládeže.

- > **Společnost sester Ježíšových (SSJ)**
www.ssj-centrum.com
 Sestry pracují v různých zaměstnáních, zejména ve službě církve a v jejich dílech. Specifickým posláním sester je pomáhat mladým lidem v rozpoznávání povolání.

- > **Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti (KSNS)**
www.eucharistie-paramenta.cz
 Denní adorace, smír za hříchy, modlitby na úmysly Svatého otce a za jednotu křesťanů. Pomoc lidem na počátku a na konci jejich života. Vychovatelství i péče o staré a nemocné.

- > **Česká provincie Kongregace sester sv. Hedviky (CSSH)**
www.hedvicky.cz
 Služba sester je zaměřena na sociální činnost, výchovu a vzdělávání dětí a mládeže a pomoc jakkoli potřebným. Pořádají duchovní obnovy a taktéž poskytují prostory pro duchovní obnovy různých skupin.

- > **Kongregace sester Služebnic Nejsvětější Panny Marie bez poskvrny počatí (slezské), Česko–Slovenská provincie (ABMV)**
www.sestry-sluzebnice-npm.cz
 Sestry vyučují náboženství, pracují v mateřské školce, spolupracují s farností, vedou scholu a slouží starým lidem v Domě pokojného stáří sv. Františka.

- > **Československá provincie Chudých školských sester naší Paní (SSND)**
www.skolskesestry.cz
 Apoštolská služba zaměřená na děti, mládež, ale i dospělé. Sestry pořádají duchovních obnovy, večery chval, modlitby a společenství pro děvčata. Sestry provozují křesťanskou mateřskou školku Karolinka.

- > **Kongregace Školských sester de Notre Dame**
www.notredame.cz, www.skolskesestryhk.estranky.cz
 Pedagogicky zaměřené společenství orientované na předškolní, školní i mimoškolní práci s dětmi a mládeží a na pomoc rodinám skrze hodnoty evangelia. Sestry provozují mateřskou školu v Českých Budějovicích.

- > **Česká provincie Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova (CSC)**
www.sestrytesitelky.eu
 Smírná kongregace se zaměřením na péči o nemocné v jejich domácnostech.

- > **Česká provincie Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul (SV)**
www.vincentky.cz
 Vincentky pečují o nemocné a pořádají duchovní obnovy a také tábory pro děti. Jejich pomoc v církvi je různorodá.

- > **Českomoravská provincie Římské unie řádu sv. Voršily** (OSU)

www.vorsilky.cz

Kontemplativně-apoštolský řád zaměřený na školství provozuje dvě základní školy, a to v Praze a v Olomouci. Náplň práce sester se mění s potřebami doby.

2.2. Řeholní instituty, které nemají v ČR vyšší představenou

- > **VENIO – klášter benediktinek, Opatství Proměnění Páně** (OSB)

www.benediktinky.cz

Benediktinky pořádají jednodenní i vícedenní duchovní obnovy, meditační dny, liturgické cesty, přednášky a koncerty.

- > **Česká provincie Congregatio Jesu (CJ)**

www.congregatio-jesu.tode.cz

Sestry se zaměřují na sociální a pastorační činnost a výchovu dívčí mládeže. Dále se věnují pomoci ve zdravotnictví a u těžce nemocných.

- > **Rozjímavé sestry sv. Dominika (OP)**

Spojení apoštolského a kontemplativního života.

- > **Řeholní dům kongregace sester františkánek – Misionářek Nejsvětějšího Srdce (FMSC)**

Misionářská a pastorační činnost zaměřena na vyloučené a chudé lidi.

- > **Československá provincie Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské (OT)**

Milosrdné sestry působí zejména v oblasti zdravotnictví, vzdělávání a v charitativní a pastorační činnosti.

- > **Klášter Kongregace sester karmelitánek (INSC)**

www.karmel.stipa.cz

Sestry vedou katecheze pro děti a mládež, věnují se péči o nemocné v nemocnicích, opatrování starých a opuštěných lidí v domovech důchodců a pečovatelské službě potřebným.

- > **Kongregace sester karmelitek Dítěte Ježíše (CSCIJ)**

www.karmeldj.cz

Objevování cesty „duchovního dětství“ po vzoru sv. Terezie z Lisieux. Pastorace zaměřená na děti a pomoc při chodu kostela Panny Marie Vítězné (Pražského Jezulátka).

- > **Klášter sester karmelitek sv. Terezie (CSTF)**

www.cestanahoru.org

V Praze sestry spolupracují s akademickou farností Nejsvětějšího Salvátora a ubytovávají ve svém domě studentky.

- > **Řeholní dům Institutu zbožné společnosti dcer svatého Pavla (FSP)**
www.paulinky.cz
 Posláním Dcer sv. Pavla je působit v oblasti sdělovacích prostředků a zde žít své zasvěcení.

- > **Kongregace sester Matky Božího milosrdenství (KMBM)**
www.kmbm.cz
 Sestry šíří Boží milosrdenství činem, slovem a modlitbou (přednášky, duchovní obnovy, křesťanská psychologická poradna, práce ve farnosti, působí v sociální sféře - startovací byty, práce s rizikovými dětmi a mládeží).

- > **Komunita Sester Dítěte Ježíše od Mikuláše Barrého (SDJ)**
<http://rad.katolik.cz/sdj>; infantjesussisters.org
 Sestry se zaměřují na duchovní doprovázení věřících a také pomáhají lidem v jejich osobním růstu.

- > **Fraternita Malých sester Ježíšových (FSMJ)**
www.male-sestry-jezisovy.cz
 Sestry se setkávají s Ježíšem každý den v adorační modlitbě a zvou ostatní k připojení. Jejich společenství nabízí přijetí všem lidem.

- > **Misionářky Lásky (MC)**
 Sestry Matky Terezy mají bohatý program pro různé skupiny lidí.

- > **Kongregace sester Nejsvětějšího Spasitele (CSSsS)**
www.spasitelky.sk
 Sestry pracují ve zdravotnictví. Věnují se pastorační službě, výchovné a vzdělávací činnosti.

- > **Kongregace Sester od Andělů (CSA)**
www.cs.siostryodaniolow.pl
 Sestry pomáhají kněžím, kteří jsou ve složitých situacích.

- > **Kongregace sester sv. Alžběty (CSSE)**
www.alzbetanky.webnode.cz
 Sestry pečují o nemocné v nemocnicích, opuštěné lidi v domovech důchodců a pečovatelské službě. Mimo jiné pořádají i duchovní obnovy pro děti a mládež.

- > **Komunita Misijních sester Služebnic Ducha Svatého (SSpS)**
www.ssps.sk
 Přes 3 000 sester 51 národností v 50 zemích světa žije v mezinárodních komunitách a slouží lidem, aby mohli žít život v plnosti. Ohlašují Evangelium všude tam, kde ještě nebylo nebo je nedostatečně hlášáno a podporují život zvláště v hraničních a krizových situacích. V České republice působí v Přerově.

- > **Konvent Služebnic Nejsvětějšího Srdce Ježíšova (SSCJ)**
herzjesu-schwestern.at / www.sercankiregion.pl
 Sestry působí ve školství a ve zdravotnictví, pořádají duchovní obnovy a poskytují možnost strávit čas v klidu kláštera.

- > **Kongregace Sester Učednic Božského Mistra (PDDM)**
www.pddm.cz
 Sestry prodávají liturgické potřeby v Brně, nabízejí prostor k ztišení v kapli s vystavenou Nejsvětější svátostí. Jejich modlitby jsou obětovány za kněze.

- > **Kongregace zdravotních misionářek Mariiných (MMM)**
 Společenství není aktivní.

II. Společnosti apoštolského života

- > **Společnost Dcer křesťanské lásky sv. Vincence de Paul (DKL)**
www.vincentky.sk
 Posláním Společnosti DKL je služba všem potřebným zahrnující oblast zdravotnictví, sociálních služeb a pastore. V ČR sestry pracují v sociálních službách, nemocnicích a v pastorační dětí, mládeže vč. vysokoškolské, rodin a nemocných.

III. Sekulární instituty

- > **Sekulární institut „Madonna della strada“ (MDS)**
www.simds.cz
 Ženy žijí zasvěceným životem ve světě a skrze své povolání prosvěćují své okolí Kristovou láskou.

- > **Centrum sekulárního institutu „SERVITIUM CHRISTI“ (CSI-SCH)**
eucharistie.cz/czech/sss/servici.html
Společenství žen, jejichž centrem života je eucharistie – každodenní adorace a mše svatá je posvěcuje v jejich laických zaměstnáních.

- > **Česká provincie sekulárního institutu Schönstattské sestry Mariiny (ISSM)**
www.s-ms.org
U Schönstattských sester v Rokoli je možné se ubytovat v penzionu. Pořádají duchovní obnovy pro mládež i rodiny.

- > **Sekulární institut Dílo blažené Zdislavy (DBZ)**
www.zdislavky.wbs.cz
Sestry patří do dominikánské rodiny a pracují ve svých farnostech, kde vyučují náboženství, starají se o kostel, pomáhají kněžím, apoštolsky působí ve svém okolí.

Církevní hnutí

Nová hnutí a společenství svědčí o rozmanitosti církve. Vychází z iniciativy inspirovaných Duchem Svatým a touží se rozvíjet a sloužit ve specifické oblasti života.

Uvnitř církve existují rozmanitá uskupení (společenství), ve kterých může každý věřící realizovat svá obdarování a schopnosti konkrétním způsobem.

Každá z těchto iniciativ zaplňuje jinou oblast potřeb církve a světa a tyto iniciativy se vzájemně doplňují. Jsou plodem pestrosti života církve.

Katolická hnutí a nové komunity v České republice:

- > **Komunita Blahoslavenství** / www.blahoslavenstvi.cz
Charakteristickým rysem komunity je kontemplativně-apoštolský život a služba místní církvi.
- > **Comunione e Liberazione** / cz.clonline.org
Cílem hnutí je vychovávat své příznivce ke křesťanské dospělosti, a tak spolupracovat na poslání církve ve všech sférách současného života.

- > **Cursillo** / cursillo.hyperlink.cz
Cursillo je celosvětové hnutí kněží a laiků, které se podílí na evangelizační činnosti církve ve světě. Těžiště spočívá v pořádání víkendových kurzů pro upevnění vztahu s Bohem.
- > **Komunita Emmanuel** / emmanuel.cz
Emmanuel znamená „Bůh s námi“, a tak se členové snaží především poznat Ježíše jako střed každodenního osobního života.
- > **Fatimský apoštolát** / cm-fatima.cz
Hlavním posláním apoštolátu je obnova církve skrze modlitbu růžence v jednotě s Ježíšovou Matkou Marií v duchu letničního večeraďla.
- > **Hnutí fokoláre** / focolare.cz
Hnutí usiluje o naplnění evangelia v duchu Ježíšovy výzvy „aby všichni byli jedno“ a angažuje se v mezináboženském dialogu v mnoha zemích světa.
- > **Charismatická obnova** / www.cho.cz
Charismatická obnova je jednou z cest ke znovuobjevení tajemství letnic, tajemství křesťanského života žitého z Božího obdarování, z moci a lásky Ducha Svatého, který byl vylit do našich srdcí.
- > **Komunita Chemin Neuf** / chemin-neuf.cz
Původem francouzská římskokatolická komunita s povoláním k ekumenismu rozvíjí formační a evangelizační aktivity.
- > **Koinonia Jan Křtitel** / koinonia.cz
Základem KJK je živé společenství postavené na přátelství prožívající modlitbu pod mocným působením Ducha Svatého a svědčící o radosti prýšticí z Kristova vzkříšení.
- > **Mariina Legie** / legio-mariae.cz
Cílem laické organizace Mariina Legie je rozvíjet duchovní život svých členů a šířit Kristovo království prostřednictvím Panny Marie.
- > **Miles Jesu** / www.milesjesu.org/?lang=sk
Hlavním charismatem Miles Jesu je formace laiků, práce pro sjednocení křesťanů, pomoc mládeži v životní orientaci, pomoc chudým a nemocným v nejhudších zemích.
- > **Modlitby matek** / modlitbymatek.cz
Hnutí Modlitby matek je postavené na pravidelných setkáních a modlitbách za děti a vlastní rodiny.
- > **Neokatechumenátní cesta** / camminoneocatecumenale.it
Termín Neokatechumenátní cesta označuje prostředek duchovní formace dospělých, kteří jsou již pokřtění, ale zatím nemají dostatečnou křesťanskou průpravu.

- > **Komunita Noe / komunitanoe.cz**
Otevřená křesťanská komunita usilující o opravdový život z evangelia uprostřed dnešní společnosti a pomáhající lidem v těžkých situacích.
- > **Regnum Christi / regnumchristi.org/slovensky**
Mezinárodní katolické hnutí se spiritualitou kladoucí důraz na lásku ke Kristu, Panně Marii, církvi a papeži.
- > **Komunita Sant' Egidio / santegidio.cz**
Posláním komunity je sloužit a přinášet Krista chudým lidem na okraji společnosti.
- > **Schönstattske hnutí / schoenstatt.cz**
Spiritualita i struktura schönstattskeho hnutí pomáhá lidem, kteří hledají harmonické rozvinutí celé bytosti, svých přirozených schopností i vztahu k Bohu.
- > **Světlo-život / svetlo-zivot.cz**
Cíl hnutí ve zkratce vyjadřuje jeho název, který znamená jednotu světla, které dává Bůh, a života neboli jednání. Spiritualita účastníků hnutí se projevuje v neustálém prohlubování osobního vztahu k Ježíši Kristu jako Pánu a Spasiteli.
- > **Víra a Světlo / viraasvetlo.evangelnet.cz**
Víra a Světlo je hnutím založeným na společenství. V srdci těchto společenství jsou lidé zranění různým stupněm mentálního postižení.

Osobní prelatury

Na rozdíl od diecézí nejsou prelatury vymezené geograficky, ale typem lidí patřících do prelatury. Spojující prvek může být jazyk, národní příslušnost či určité povolání.

Může je zřídit Apoštolský stolec po projednání s biskupskými konferencemi, jichž se věc týká, k podpoře vhodného rozdělení kněží nebo k výkonu zvláštních pastoračních nebo misijních úkolů v různých krajinách nebo v různých sociálních skupinách.

V katolické církvi existuje osobní prelatura Svatého Kříže a **Opus Dei** (zkráceně Opus Dei), která působí také v České republice. Opus Dei ustanovil Jan Pavel II. jako osobní prelaturu s mezinárodní působností apoštolskou konstitucí *Ut sit* 28. listopadu 1982. Jako organická jednotka je složená z laiků a kněží, kteří spolupracují na pastoračním a apoštolském úkolu prelatury. Tento konkrétní pastorační úkol spočívá v **šíření ideálu svatosti uprostřed světa**, v zaměstnání, za daných podmínek každého jednotlivého věřícího prelatury.

Osobní prelatura se řídí stanovami vydanými Apoštolským stolicí, v jejímž čele je **prelát** jakožto vlastní ordinář.

Stanovy rovněž určí vztahy osobní prelatury vůči místním ordinářům, v jejichž místních církvích osobní prelatura vykonává nebo hodlá vykonávat svou pastorační nebo misijní činnost s předchozím souhlasem diecézního biskupa. CIC 294-297.

Vydala ČBK v roce 2019

Text a redakce: ČBK

Fotografie:

Člověk a Víra:

Vojta Pospíšil, Lucie Horníková, Roman Albrecht, Martina Řehořová, Tomáš Ježek, Stanislav Pospíšil, Michal Havel, Dominik Novák, Miroslav Krystek, Ivana Bužková, Václav Vlach, Klára Kalinová, Vojtěch Duda, Michael Bujnovský, Vojtěch Hlávka, Tomáš Vlasatý, Dominik Polanský, Krystof Wanek, František Ingr, Petr Nedoma, Jan Hudáč, Markéta Zelenková, Zdeněk Poruba, Jana Havlová, Jakub Šerých, Iva Horálková, Zbyněk Šišpera

Ostatní autoři a zdroje:

P. Stanislav Příbyl, Daniel Ibáñez/CNA, Mazur/catholicnews.org.uk, L'Osservatore Romano, Radka Blajdová/ČBK, Eliška Blajdová, Hillary Senour/CNA, archiv Apoštolské nunciatury v ČR, archiv ČBK, Monika Klimentová/ČBK, Radek Štěpán, archiv Střední odborné školy sv. Jana Boska v Kroměříži a Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny v Plzni, archiv Duchovní služby AČR, archiv farnosti Sedlec, Pixabay, archivy diecézí, archiv prelatury Opus Dei

Grafická úprava a sazba: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.

Tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.